

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaimas 25 a.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 8, 1980

Nr. 158

LKB KRONIKA NR. 41

KUNIGŲ IR TIKINČIŲJŲ PROTESTAI

LTSR KP CK sekretoriaus pirmajam pavaduotojui Dybenkai N. K. Nuorašas: TSRS Generaliniam Prokurorui

Lazdijų RK parapijos tikinčiųjų PAREIŠKIMAS

1979. IX. 5 laikraštyje "Tiesa" buvo atspausdinta informacija iš LTSR Prokuratūros — įspėjimas kun. A. Svarinskui ir kun. S. Tamkevičiui. Jie buvo kaltinami už melagingus prasiimanymus, šmeižiančius tarybą ir visuomeninę santvarką ir už kurdami nesilaikyti tarybinių įstatymų.

1965-1967 m. kun. S. Tamkevičius yra dirbęs mūsų parapijoje. Pusantrų metų mes girdėjome jo pamokslus, kuriuose niekada nebuvo melagingų prasiimanymų. Jo gyvenimo kryptį stebime ir dabar. Niekada nepastebėta regeso jo vidinėje kultūroje. Todėl mes protestuojame prieš šmeižtą kun. S. Tamkevičiaus adresu, išspausdintą "Tiesos" puslapiuose ir "Valstiečių laikraštyje".

Esame įsitikinę, kad ir kun. Svarinsko adresu tam pačiam "Tiesos" numery spausdinami kaltinimai yra taip pat šmeižtas. Esame girdėję jo pamokslus, sakomus mūsų parapijos bažnyčioje atlaidų ir rekolekcijų metu. Juose be uždegančių gėriui žodžių jokių prasiimanymų ir šmeižtų negirdėdavome. O šiuo metu visoje Lietuvoje gerai žinoma kun. A. Svarinsko pagarba ir meilė tiesai.

Kreipiamės į Jus, drg. Dybenko, kaip į asmenį, turintį didžiausios praktinės reikšmės diriguojant Lietuvos TSR gyvenimo kryptį ir daugiausiai galintį mums, tikintiesiems, padėti.

1979 m. lapkritis. Pasirašė 821 tikintysis. Analoginį protestą tarybinei valdžiai dėl kun. A. Svarinsko ir kun. S. Tamkevičiaus persekiojimo pasirašė apie 500 Iglaukos parapijos tikinčiųjų.

Lietuvos TSR Prokurorui Kopija: Kauno Arkivyskupijos ir Vilkaviškio Vyskupijos Apaštališkajam administratoriui J. E. vyskupui Liudvikui Poviloniui

Tikintčių teisėms ginti Katalikų Komitetui Viduklės parapijos tikinčiųjų Viduklė, šaltinio 1.

PAREIŠKIMAS

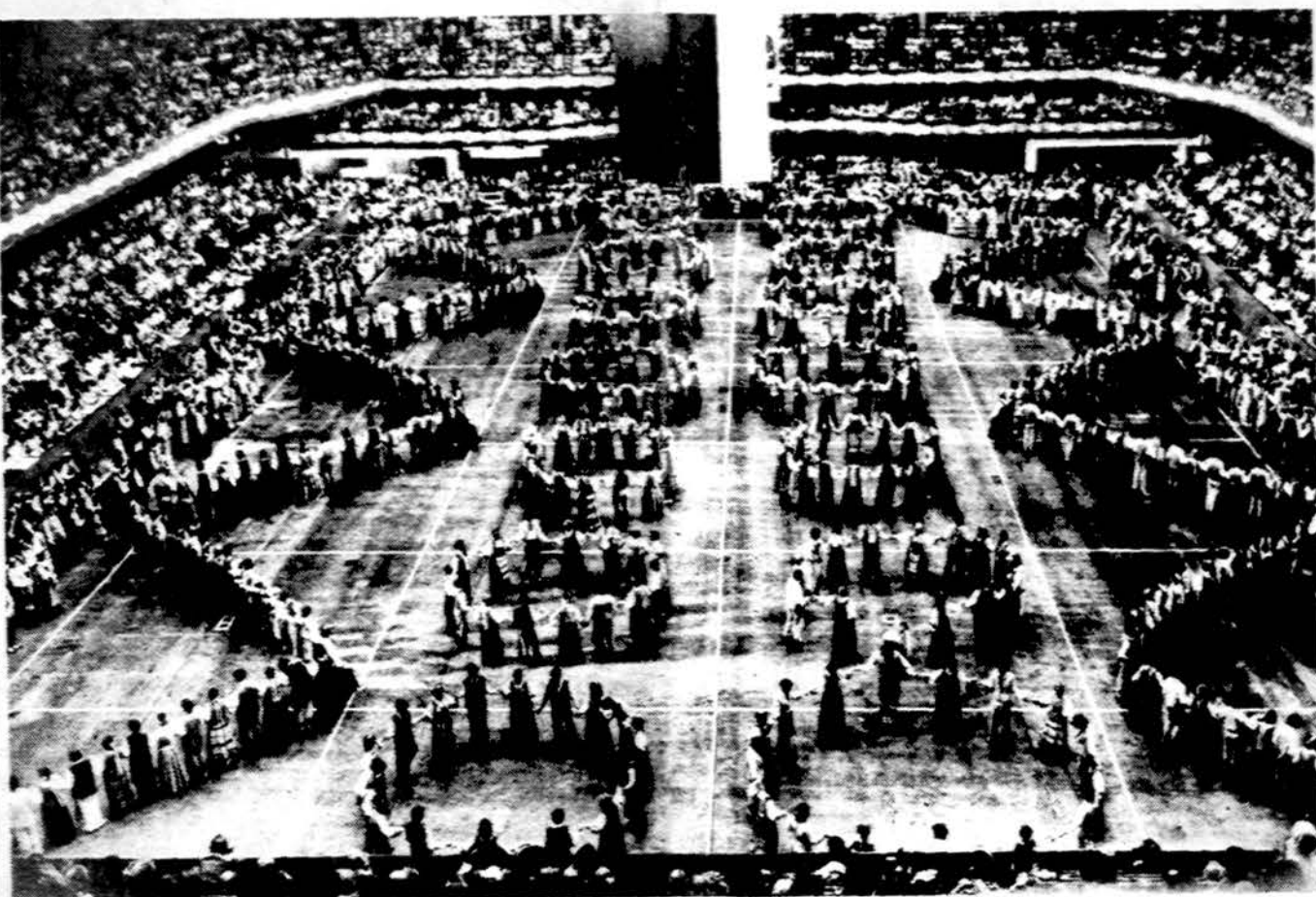
Ir vėl naujas bedievių išpuolis prieš Viduklės parapijos tikinčiuosius.

S. m. lapkričio 19 d. Administracinė komisija prie Raseinių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto nubaudė Viduklės kleboną kun. Alf. Svarinską 50-ties rublių bauda vien už tai, kad "Viduklės" religinės bendruomenės klebonas 1979 m. lapkričio 1 d. 17:15 val. organizavo religines eitynes nuo Viduklės bažnyčios iki kapinių ir atgal, negavęs tam rajono vykdomojo komiteto leidimo ir tuo būdu pažeidė LTSR ATP 1966. 05. 12 įsaką".

O buvo taip! Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Visų Šventųjų šventės vakare 17:00:18:45 Viduklės parapijos tikintieji drauge su klebonu kun. Alf. Svarinsku, ėjo į savo kapines pagerbti mirusiųjų. Klebonas, kaip parapijos dvasinis vadovas, spalio mėn. 10 d. pasiuntė rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojai O. Stoniui pareiškimą, kuriame, tarp kitko, rašė: "Prisimindamas dar 1977 metais spalio mėn. pabaigoje buvusio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo Z. Butkaus pareiškimą "mes niekad neduosime jums leidimo eiti į kapines" ir 3-jų metų asmeninę patirtį (asmenines nuobaudas, administracines komisijas, liaudies teismus, anstolius ir kita), neprašau leidimo, o tik pranešu patį faktą. Vis dėlto prašau vieno: užtikrinti netrukdomą praeiti Viduklės m. Tarybų gatvę ir kapinėse. Manau, kad mes, kaip tikintieji ir lietuviai, gyvenantys savo Tėvyneje, galime šito prašyti ir tikėtis".

Deja, rajono vadovai niekad neatsakė raštu į klebono raštą, kur pareiškimas, kaip reikalinga tarybiniai įstatymai, ir pasirūpino sudrumsti gražią šventinę nuotaiką.

Procesija buvo grynai religinė ir tvarkinga. Pradžioje ėjo kryžius ir dvi juodos vėliavos. Po to, merginos ir moterys tautiniai drabužiais, kunigas, choristai ir apie 2000 tikinčiųjų su žvakėmis rankose. Tvarką darė 15 vyrų, apseivilę kamžomis. Procesija užėmė dešinę šaligatvį ir pusę gatvės, kita gatvė pusė masinės galės pravažiuoti dviem kryptim. Pravažiuojantis autoinspektorius net nesustojė, nes procesija buvo pavyzdinai drausminga.

Bendras VI-osios Tautinių šokių šventės vaizdas Chicagos amphitheatre.

Nuotr. Z. Degutis

DIDINGA LIETUVIŲ MANIFESTACIJA

VI Tautinių šokių šventė sutraukė 2300 šokėjų, 9000 žiūrovų

Chicago. — Liepos 6 dieną miesto Tarptautiniame amfiteatre (International Amphitheatre) JAV Lietuvių Bendruomenės suruosta šeštoji lietuvių Tautinių šokių šventė buvo labai sėkminga. Iš šešių pasaulio kraštų suvažiavo vaikų, jaunųjų šokėjų, studentų ir veteranų šokėjų 76 grupės, iš viso 2300 įvairaus amžiaus šokėjų ir jų vadovų. Jau 2-3 mėnesius prieš šventės pradžią visi bilietai buvo išparduoti. Tūkstančiai lietuvių, atvykę iš įvairių lietuvių kolonijų, dėl vietos stoko negalėjo patekti į salę. Šventė buvo gerai ir tvarkingai praversta. Šokėjai, jungtinis choras ir keli lietuvių liaudies instrumentų, o taip pat amerikie-

kongresmanai, Illinois senatorius Frank Savickas ir eilė kitų. Sveikinimus raštu atsiuntė respublikonų partijos prezidentinis kandidatas gubernatorių Ronald Reagan, Illinois gub. James R. Thompson ir daugybė kitų aukštųjų pareigūnų.

Iš lietuvių pusės aukštųjų svečių tarpe buvo aukšti dvasininkai, diplomatai, Lietuvių bendruomenės vadovai, politiniai, kultūriniai darbuotojai.

Šventės Garbės komitetą sudarė 54 asmenys (lietuviai ir amerikiečiai). Vyriausias šventės šeimininkas — JAV Liet. Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kutkus, šventės rengimo komiteto pirmininkas — Jonas Talandis, vyr. šokių vadovė — Nijolė Pupienė, dirigentas Faustas Strolia. Sėkmingesniame darbu buvo sudarytos 12 komisijų. Šventė buvo baigta iškilmingu banketu Condessa del Mar salėse.

Lietuvių tautinių šokių šventė atžymėjo Chicagos didžiojo spaudo, radijas ir televiziją.

Šventės išvakarės

Jau nuo pereinios savaitės pradžios lietuviškoji Chicago gyvenimo neeilinis dienas. Į lietuvių namus ir viešbučius iš abiejų aerodromų, geležinkelio, autobusų stočių kursavo specialūs autobusai, veždami šventės dalyvius — šokėjus, jų palydovus, svečius, kurių daugybė atvyko iš didžiųjų ir mažesniųjų lietuvių kolonijų, iš užsienio. Pačiame amfiteatre sklandžiai vyko vyresniųjų ir jaunųjų šokėjų repeticijos, skambėjo muzika, dainos, vadovų komandų garsai.

Suruostas vienam didžiausių JAV lietuvių tautinių šokių puoselėtojų Vytautui F. Beliajui skirtas pobūvis.

Šeštadienį 69-je gatvėje (Marquette Parke), kuri dabar vadinama Lithuanian Plaza, nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvo vakaro vyko nuotaikinga Lietuvių diena, primenant lietuvišką "kermėšių" bet kurioje parapijoje atlaidų dieną. Pirmą kartą buvo parinkta tokia bendravimo forma ir, reikia pasakyti, ji buvo labai vykus. Nors naktį siautusi didžiulė audra negailestingai sunaikino iškabinėtus šūkius bei papuošimus, tačiau iš esmės šventės nuotaikos tai nesugadino. Galimybė susitikti

čia pasinaudojo apie 5000 lietuvių, suvažiavusių iš įvairių vietovių. Jie turėjo gerą progą nusipirkti lietuviškų knygų, įvairių ženklelių, marškinėlių, užkandžių, pagurkšnoti alaus ir kitų gėrimų. Sunkiai atpažinti vieni kitus 40 ar daugiau metų nesimatę tautiečiai, kurių buvo daugybė ne tik iš JAV-bių, bet ir iš Kanados, Europos, Australijos, P. Amerikos, na, ir vienas kitas iš okup. Lietuvos.

Merė Jayne M. Byrne lietuvių tarpe

Vidurdienį į Lietuvių dienos iškilmes atvyko Chicagos miesto merė (burmistrė) Jayne M. Byrne, VI Tautinių šokių šventės garbės komiteto pirmininkė. Ji buvo dalyvių nuosirdžiai suiktta. Merė sveikino šventės komiteto pirmininką Joną Talandį, Algį Regis. Aukštoji viešnia pasveikino lietuvių, pasidžiaugė jų kultūringa veikla, pavyzdžiai laikysena, tvarkin-gum, dėkojo už pastangas remti miesto vadovybės darbus. Po to ji buvo susirinkusių plojimai išlydėta.

Oficialus atidarymas

Oficialiai šventė atidaryta šeštadienį, 8 val. vak., Jaunimo centro sodelyje. Pagrindinės iškilmės vyko prie Paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę, kurias pravedė Modestas Jakaitis. Iškilmingai įnešus šventėje dalyvaujančių kraštų vėliavas, oficialų atidarymo žodį tarė PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, kviesdamas pagerbti žuvusius ir mirusius. Savo žodyje pabrėžė reikalingą išlaikyti išeivijoje lietuviškąją kultūrą, neatlaidžiai kovoti dėl Lietuvos laisvės: "Mūsų pastangos ir darbai skiriami kovojantiems Lietuvai!" Išreiškė viltį, kad Lietuva sulauks nepriklausomybės.

Po to šventės tautinių šokių vadovė Nijolė Pupienė, šešių kraštų atstovų lydimu, uždegė aukuro ugnį. Tada kalbėjo Lietuvos generalinė konsulė Chicagoje J. Daužvardienė, pirmiausia pasveikinus atvykusius, kuri vaizdžiai rodo lietuvių tautos demonstraciją, kuri vaizdžiai rodo lietuvių tautos demonstraciją, kuri vaizdžiai rodo lietuvių tautos demonstraciją. Pabrėžusi, kad šventė vis dėlto vyksta Lietuvos okupacijos 40 metų šešėlyje,

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ SOVIETUS

Afganistaniečiai nori tolimesnio bendravimo su lietuviais

Los Angeles, Calif. — Lietuvių Jaunimo sąjoga Los Angeles skyrius ir LB San Francisco apylinkės iniciatyva liepos 19—20 d. d. San Francisco mieste prie Sovietų konsulato ruošiamos masinės demonstracijos, reikalaujant Baltijos valstybėms laisvės, protestuojant prieš rusų agresiją Afganistane, reikalaujant Jungtinių Tautų akcijos pavergtoms tautoms iš rusų vergijos išvaduoti.

Demonstracijų organizatoriai sudarė ryšius su latviais, estais ir kitų pavergtų tautų atstovais, kurie pažadėjo lietuvių organizuojamas demonstracijas masiškai paremti. Su ypatingu entuziazmu lietuvių iniciatyvą sutiko Californijos afganistaniečiai. Jų bendruomenės vadai prof. Kamrani, Mansuri ir Kajumi, pažadėjo į demonstracijas atvesti kelis šimtus afganistaniečių. Afganistaniečiai taip pat pageidauja tolimesnio artimo lietuvų - afganistaniečių bendradarbiavimo.

Los Angeles lietuviai į demonstracijas vyksta savomis susieki-mo priemonėmis ir, kas pageidauja, autobusu. Moterys prašomos vykti tautiniais rūbais.

Apie ruošiamas demonstracijas plačiai informuojama amerikiečių

spauda, radijo ir televizijos stotys. Los Angeles mieste informacijas teikia stud. R. Polikaitis (666 - 2568), stud. R. Paškauskas ir A. Mažeika.

Perkėlė įkaitus

Teheranas, Iranas. — Irano revoliucijos saugotojai praneša, kad Amerikos įkaitai perkelti kitur iš Arak, Najaf Amad ir Mahalat miestų, nes esą juos reikia apsaugoti nuo šėtoniškų puolimų. Apie tai pranešė Teherano radijas. Esą jie yra išgabenti dabar į 14 skirtingų vietovių. To, žinoma, negali niekas patvirtinti. Amerikiečių įkaitų klausimas Irano parlamente turės būti svarstomas jau liepos vidury, bet dėl įvairių nesutarimų ir nepasidalinimo valdžios visa tai įvyks tik liepos gale.

Milžiniškas sproginas

Tokio. — Milžiniškas sproginas alyvos sėmimo iš jūros imonėse įvyko Bohay Bay vietovėje, kur žuvo 70 darbininkų. Apie tai praneša Japonų Kyodo žinių agentūra. Toje vietoje mažiausiai bilijonai statinių alyvos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prez. Carteris lankysis Detroite ir kalbės su Fordo bendrovės pareigūnais, prieš susitikdamas Tokio mieste su Japonijos vadovais, automobilių importo reikala.

— Fordo įmonių vadovybė nutarė leisti sustabdyti liniją darbininkui, jeigu jis pastebi gaminių procese kokį trūkumą. Anksčiau tai tegalėjo padaryti tik vyresnieji. Tai pirmas toks atvejis, kad darbininkas gali sustabdyti produkciją nuo 1913 m., kada Henry Fordas įvedė gaminių linijas.

— Į Tailandą JAV lėktuvais gabena ginklus, kad kraštas galėtų gintis nuo Vietnamo grėsmės. Sov. Rusija šį ginklų gabėnimą jau piktai puola, esą tai pavojinga taikai, nieko neskelbdama, kiek ji ginklų siunčia Vietnamui.

— Šv. Tėvas Jonas Paulius II Brazilijoje savo kalboje Salvadoro mieste pabrėžė, kad turi būti atsižvelgiama į žmonių socialinį gyvenimą, antraip gali kilti rišusės.

— San Salvadore teroristai nušovė 14 asmenų, užpuolė du restoranus. Manoma, kad teroristai nori terorizuoti grupes, kurios remiančios kairiuosius.

— Maskvoje visai spėjiojama, kiek galutiniai dalyvaus olimpiadų žmonių iš Vakarų pasaulio. Olimpiada prasideda už dviejų savaitžių. Svečių tikrai laukiama daug mažiau, negu tikėtasi, ir Sovietams čia dar nemaloniau negu kitų kraštų nedalyvavimas, nes nebus įvežta vadinamos kietosios valiutos, tad reikalingos grūdų ir technologijos įrankių.

Žuvo bėgliai į JAV

Arizona. — Arizonos valstijoje rasta 13 žuvusių asmenų kūnai, kurie bandė nelegaliai patekti į Ameriką iš El Salvadoro. Devyniolika yra dingusių ir jų dabar ieškoma. Išsigelbėjo 13 asmenų iš 45 žmonių grupės. Ji karščiuose pavargo ir ištroško. Ieškoma kitų dingusių ar žuvusių.

KALENDORIUS

Liepos 8 d.: Eugenijus, Priscilė, Tauragis, Danga.
Liepos 9 d.: Audaktas, Veronika, Gertautas, Vida.
Saulė tekla 5:23 v., leidžiasi 8:27 v.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse kiek vėšiau, temperatūra apie 80°

Pašalino iš sąjungos

Moskva. — Du rusai rašytojai — Felix Svetov ir Zala Babionicheva — yra pašalinti iš sovietų rašytojų sąjungos už tai, kad viešai gynė Nobelio Taikos premijos laureatą akademiką Andrei Sacharovą. Jie abu buvo pareiškė protestą dėl Sacharovo ištėrimo į Gorkį, drauge pažymėdami, jog laiko Sacharovą viena žymiausių šio amžiaus asmenybių. Felix Svetov, yra 52-jų metų amžiaus stačiatikis, pagarsėjęs kaip literatūros kritikas. Neseniai Vakaruose buvo atspausdintas jo religinis romanas "Atverk man duris". Patyręs apie jo pašalinimą iš rašytojų sąjungos, Svetov pažy-

mėjo, jog dabar jis jaučiasi laisvesnis žmogus. Dabar aš nebesijaučiu atsakingas už visus rašytojų sąjungos nusikaltimus prieš rusų literatūrą ir Rusiją.

Bilijoninė apyvarta

New Yorkas. — Dešimt didžiausių maisto krautuvų 1979 m. padarė bilijoninę apyvartą. Safeway bendrovė pardavė prekių už 13.7 bil. dol., Kroger — 9.0 bil. A&P — 6.7 bil., Lucky — 5.8 bil., Winn-Dixie — 4.9 bil., American Stores — 4.9 bil., Jewel — 3.9 bil., Grand Union — 3.3 bil., Albertson's — 2.8 bil., Supermarkets General už 2.4 bil. dol.

Kalba Tautinių šokių šventės rengimo kom. pirm. Jonas Talandis, salia pranešėja V. Kereletė.

Foto Ed. Mankus

čių orkestrai puikiai atliko savo uždavinį.

Šiais metais Baltieji rūmai, kaip pranešė inž. A. Rudis, atsisakė atsiųsti į šventę aukštą pareigūnų asmenį, motyvuodami nedalyvaujant etninių grupių festivaluose. Užtat šventėje asmeniškai dalyvavo ir kalbas pasakė Chicagos kardinolas John P. Cody, miesto merė Jayne M. Byrne.

Buvo pristatyti Cook apskrities patikėtinų tarybos prezid. George W. Dunne, kongresmanas Edward Derwinski, keli kiti

KELIAS Į SVEIKATĄ

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636
NESIRGTI IR SVEIKATĄ PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

GALEJOM, BET NEPADARĖM

Morta, Morta, tu daug kuo rūpinies, o tau vieno tereikia: dvasinio (asmėnybės) susitvarkymo.
Kristus

Amerikos Jungtinių Valstybių statytojai ir Lietuvos nepriklausomybės iškovojojai buvo kiti žmonės kaip dabar mes esame: jie pajėgė ryžtis sukurti Jungtines Valstybes, pajėgė atstatyti nepriklausomą Lietuvą ir tame ryžte savo darbais išsėję. Taip, žmonėms ryžtantis ir tokiu ryžtui visas pastangas dedant, galėjo atsirasti Jungtinės Amerikos Valstybės ir Nepriklausoma Lietuva.

Veltui būtų pirmųjų pasiryžėlių ryžtas ir pastangos atstatant laisvas minetas valstybes, jei mes dabar nesiryžtume eiti pirmųjų pasiryžėlių takais. Pirmieji minėti valstybių statytojai dirbo, kovojo, net mirė už artimo gerovės padidinimą. Mes jau imame atšalti, suglebti, nutolti nuo artimui pagalbos tiekimui.

Kas mums reikia padaryti ir ką mes puikiausiai galime atlikti, o nepadarome, ryškiausiai matyti iš mūsų apsilėidimo teikti reikiamą pagalbą lietuviams seneliams. Senesni žmonės gyvena be šeimos, arba šeimos nenori jų globoti. Dalis jų suamerikonejo ir nesuskalba su seneliais. Štai, senelis gyvenantis Chicago priemiestyje, visiškai atitolęs ir nieko nežinąs apie lietuvišką gyvenimą. Jis sugraudina kiekvieną. Jis gyvenąs pas vaikaitį, pagal jo išsireikimą, "taip, kaip kalėjime". Todėl jis noris važiuoti į Lietuvą pas savo sesutę, kuri jį prižiūresianti. Labai švarūs ir tvarkingas žmogelis. Sužinojęs apie Lietuvos sodybą, visas nušvito ir teiravosi, kaip galima jį patekti.

Labai dažnai senesnieji dabar nežino, kaip tvarkyti savo reikalus, jie ima galvoti apie sugrižimą į Lietuvą, nors tas žingsnis niekada gerai nepasibaigia.

Kaip būtų puiku, jei būtų kokia nors centralizuota organizacija, kuri galėtų lietuvių senelius globoti ir prižiūrėti jiems visuose jų reikaluose talkinti. Toliau senelių vargas bus dar didesnis: jų bus vis daugiau laikui bėgant. O jie, vargšeliai dažniausiai nežino nei kur kreiptis, bijo užgauti gimines, neturi nei kur skystis kai būna skriaudžiami.

Cia gražiausiai galėtų pasireikšti organizuoti lietuvių bendruomenės, parapijas, namų savininkų ir kitas draugijas. Šiokiai saviems seneliams pagalba mums reikia suteikti, mes ją galime savo tarpe įgyvendinti, o neįgyvendinom iki šiol tik todėl, kad daugiau savimi rūpinomės, kaip artimu. Taip mums nutiko todėl, kad mes dar nesuabrendome ir pilnus žmones savomis asmenybėmis. Mums dar toli nuo žydu, kurie visus savo senelius globoja kuo geriausiose apytovose. Specialistai žydai jiems teikia visokeriopą jiems reikalingą

pagalbą: fizinę, religinę, socialinę, finansinę ir visokią kitokią.

Ryškios tinkamai vaikui pagalbėti

Vaikas yra vyro formuotojas: kaip vos gimęs vaikas bus ugdomas, toks vyras iš jo bus. Kartu, žinoma, tokia ir žmonija. Dabar labai sunku vienai šeimai užauginti atsakančią žmogų iš savo vaiko. Aplinka labai žalojančiai įtakoja beaugantį žmogų. Todėl dabartiniuose laikuose reikia visais tėvams veikti bendrai: kurkime židinilius šeimose: po du — tris vaikučius suveskime šeimon, kur vienas suaugęs su jais pasikalbės, pažais, paduosis, lietuviškai — krikščioniškai pakalbės, pasiūlys. Šitokią darbą jau senai turėjome atlikti. Ji galim savo tarpe gyvu kūnu turėti — tik ap-

Jonas Jakubaitis Lietuvos sodybos Chicagoje pažmonio pamaldose.
Nuotr. M. Nagio

sileidome iki šiol dėl savo nerizto, i klystelių lietuviškoje veikloje pasinešimo. O taip mums nusidavė dėl to pačio mūsų asmenybės ir pilnus žmones neišvystymo.

Gerinkime jaunuolio sveikatą

Visi dejuojame, kad daugelis jaunųjų pasinešė kreivais keliais per gyvenimą eit. Jie pradėjo vis gausiau naudoti svajalus, rūkalus ir narkotikus. Mes, suaugusieji, juos gadiname savo rūkymu drausimose vietose: net koncertų salėse, skirtose jauniui. Net ir svajalus ten įsileidžiame. Čia solistas scenoje dainuoja, pianistas jam pritaria, o rūkorus neleistinai koncerto metu sau ir artimui kenkia, o jauniui tiesiog žudyte žudo. Taip ir melynuoja salė nuo dūmų, taip ir dvokia oras nuo degtinės, taip ir eina jaunimas kreivais keliais vyresniųjų vedamas. Tabako ir svajalų draugystėje esąs jaunulis nerengs jaunimo kongresų, nesirys dirbti artimui ir nedės pastangų tėvynės išlaisvinimui. Vyresnieji neatliekame savų pareigų jaunuoliui sveiką kelią rodydami savais elgesiais, o labai gerai galėtume, jei asmenybė bent kiek sustiprėtų.

Taip ir prieiname man ir tamstai svarbiausią dalyką: visapusišką susveikimo reiką.

Gera sveikata — vertingiausia gėrybė

Lietuviai gerai supranta, kad

žmogaus vertingiausia gėrybė yra jo stipri sveikata. Ji yra žmogaus kūrybinės veiklos ir jo išgyjamų vertybių pagrindas. Visos minėtos žmogaus menkystos senelių, vaikų ir jaunuolių atžvilgiu papildomos atsinaikina tik dėl žmogaus sveikatos sumenkimo — ypač dėl jo asmenybės neišvystymo.

Gaila, kad ne visi suprantame ir ne visi sugebame, kaip tokią sveikatą išgyti ar išgyti ją išlaikyti. O toks supratimas ir sugebėjimas mums yra būtinas — jis laiduoja mums tinkamą savų, kaip žmonių ir kaip lietuvių, pareigų atlikimą. Atsiminkime, kad tik ganėtinai susveikusi asmenybėms pajėgia sau gerą gyvenimą sukurti ir kitiems laimės teikti. Iš čia dedasi lietuviškajai "stebuklai": darbas tėvynės vadavimui, mokslo suaugusiems, dainos ir šokio aukštybių pasiekimas, darbu atsidavimas, artimo darbas mylėjimas ir visos kitos lietuvių vardą išaukštinčios mūsiškių vertybės.

Pilnutinės sveikatos aptarimas

Moksliskai pilnutinę sveikatą aptaria Pasaulinės sveikatos organizacijos statusas. Ji 1947 metais paruošė 64 valstybių sveikatos reikalų atstovai. Pastarieji viso pasaulio žmonių daugumos vardu tvirtina, jog pilnutinė sveikata yra pilnas žmogaus fizinis, psichinis ir asmenybės (nusiteikimų) tvirtumas. Pilnutinė sveikata nėra, kaip anksčiau manyta, vien kūno paliegio nebuvimas ar proto silpnumo stoka — sveikata žmogui dar būtina asmenybės (nusiteikimų, jausmų) darna.

Žmogaus visapusišką sveikatą apsprendžia trys veiksniai: paveldėjimas, aplinka ir auklėjimas. Gyvenimo pradžia kraiti žmogus gauna iš abiejų tėvų, apvaisinto narvelio paveldė. Pastarajame randasi sudėtingi, kiekvieno žmogaus skirtingi kūneliai, vadinami genais. Jie, turėdami besivystančio žmogaus planą, nulemia visas žmogaus savybes. Tų genų pakitimų pasekoje atsiradę žmogaus pakitimai vadinami paveldėjimu. Žmogus gauna visas paveldėjimą prieš jį gyvenusių gentarčių savybes. Jos teigiamos ir neigiamos perduodamos iš kartos karton.

Taigi, žmogus nėra "švari lenta", ant kurios galėtų rašyti kas nori — ir kaip norėdama žmogų išauklėti. Taip tikrumoje nebūna. Žmogus duodasi auklėjimui. Čia solistas scenoje dainuoja, pianistas jam pritaria, o rūkorus neleistinai koncerto metu sau ir artimui kenkia, o jauniui tiesiog žudyte žudo. Taip ir melynuoja salė nuo dūmų, taip ir dvokia oras nuo degtinės, taip ir eina jaunimas kreivais keliais vyresniųjų vedamas. Tabako ir svajalų draugystėje esąs jaunulis nerengs jaunimo kongresų, nesirys dirbti artimui ir nedės pastangų tėvynės išlaisvinimui. Vyresnieji neatliekame savų pareigų jaunuoliui sveiką kelią rodydami savais elgesiais, o labai gerai galėtume, jei asmenybė bent kiek sustiprėtų.

Taip ir prieiname man ir tamstai svarbiausią dalyką: visapusišką susveikimo reiką.

Gera sveikata — vertingiausia gėrybė

Lietuviai gerai supranta, kad

Sol. Praurimė Ragienė dainuoja

YRA ŠALIS

14 skirtingų lietuvių kompozitorių dainos ir arijos — 8 su styginių kvinteto palyda, 2 su klarneto partija papildoma ir 4 su fortepijono palyda (Beržui, berželiui. Gegutė. Dainos. Muzika ir gėlės. Sofijos maldos. Skamba, skamba kanklės. Nedvelk vėjelai. Yra šalis. Mylėk lietuvių ir kitos).

Diriguoja: Arūnas Kaminskas. Plokštelės kaina su persiuntimu — \$8.85. Illinois gyv. dar prideda 48 ct. Illinois vals. mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629.

Lietuvio sodyba Chicagoje gražiai atšventė VI Tautinių šokių šventę, 21 pėdos ilgio vėliavos puošė jos kiemą.
Nuotr. M. Nagio

esti greitai sužalojamas. Todėl mūsų pareiga yra galimai stipriau susveikti ir apsišviesti, kad geriau padėtume savo priaugančiam kartai tinkamą aplinkos su-tvarkymu.

Tinkamas auklėjimas gerina sveikatą

Auklėjimas, pagal lietuviškąją enciklopediją, yra sąmoninga ir sistemingai organizuota suaugusiojo įtaka besivystančiam žmogui, siekiant kuo pilnesnio išsivystymo visų prigimtų žmogaus galių. Auklėjimas turi remtis žmogaus natūralių jėgų vystymosi supratimu, suteikiant toms jėgoms tinkamiausias vystymosi sąlygas ir reikale tas jėgas sukontroliuojant. Bet koks bet kieno skelbiamas nenatūralumas arba šio natūralumo iškreipimas atitinkamumas auklėjime yra stabdis tinkamam žmogaus vystimuisi. Visi lietuviai turime sugebėti apsišviesti ir sveikatą susibalsuoti taip stipriai, kad mes jokiems auklėjimo mokslo spekuliantams neleisime savojo prieauglio žaloti.

Auklėtojo visapusiškas sveikumas yra ne mažiau svarbus už jo pedagoginį apsišvietimą. Vals tybiname Proto sveikatos tyrimo institute, Washington, atliktais tyrimais suvasta, kad tie vaikai, kurie iki trijų (3) metų savo amžiaus nepatyrė meilės iš aplinkinių ir neturėjo kam jos parodyti — negalėjo žmoniškai susigyventi su kitais. Pas taip meilės stokojusius vaikus toks nesugyvenimas darosi pastovus — jis su-trukdo jiems bręsti ir tinkamai savo charakterį išvystyti. O toks vaiko nesugyvenamumas yra ryškiausias psichopato pažymys. Nepilnai susveikęs auklėtojas, nors

ir auksinės auklėjimo sistemos žinovas, vaiką žaloja, jei jis jam meilės nesugeba parodyti.

Rūpinkimės sveiku lietuvišku prieaugliu

Matom, kad norėdami sveiko — vienas su kitu nesišpausčio lietuviško nario susilaukti, privalome kreipti dėmesį į visus žmogaus sveikatingumą įtakančius veiksnius: į paveldėjimą, aplinką ir auklėjimą. Reikia mums, lietuviams, pradėti žmogaus sveikėjimu rūpintis dar prieš jam gimstant: reikia tinkamai paruošti jaunus tėvus sveiko žmogaus pradejimu. Reikia išsiose prasidėjusiam žmogui sudaryti tinkamas sąlygas. Reikia gimusi, iki jam su bręstant, tinkamai auklėti. Tik taip elgdami susilauksime pilnių dienų mokslinei patirčiai ne-atitinkamumas auklėjime yra stabdis tinkamam žmogaus vystimuisi. Visi lietuviai turime sugebėti apsišviesti ir sveikatą susibalsuoti taip stipriai, kad mes jokiems auklėjimo mokslo spekuliantams neleisime savojo prieauglio žaloti.

Paminėję Amerikos nepriklausomybės sukaktį ir siekdami savo tėvynės išlaisvinimo, visi ryžkimės pilniau trejojai susveikti: kūnu sustiprėti, protu praskaidrėti ir nusiteikimais sužmoniskėti. Mums nereikia peštukų bei narkomanų, kad ir jaunuolių! Mums reikia jaunų, visapusiškai sveikų asmenų mūsų visų taip sunkiame darbe pavergtų tėvynės vaduojant ir reikiamai pagerbti šį kraštą norint.

Išvada. Tik pilnai susveikęs žmogus gali laimingai ir kitiems laimės teikti pajėgus: tai visokeriopo gėrio šaltinis. Todėl visi to-

VALIO JAUNYSTEI!

Los Angeles LB Jaunimo Ansamblio "SPINDULYS" choras — 80 dainininkų

Ei, Jaunyste! Tykus buvo vakarėlis. Kur tas šaltinėlis. Kurteliai sulojo. Karvelėli mėlynasis. Pasakyk mergele. Tėvynės maršas. Kad aš jojan. Šiandien mūsų šventė. Valio. Ko liūdi sesele. Miškų gėlė. Pamylėjau vakar. Plaukia sau laivelis. Per tamsią naktelę ir kitos populiarios liaudies dainos sukurtos mūsų garsųjų kompozitorių.

Diriguoja: Mokytoja Ona Rantienė ir komp. Bronius Budriūnas.

Akompanuoja: Pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė.

Smuikininkas Raimundas Mickus. Fleitistė Kristina Mickutė. Akordeonistas Rimas Polikaitis.

Plokštelė išleido Los Angeles LB Jaunimo ansamblio "SPINDULYS". Kaina su persiuntimu \$8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

LITHUANIAN NATIONAL COSTUMES

ANTANAS and ANASTASIA TAMOJAITE

Published by Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Canada, 1979

Veikalas didelio, mokesinio formato, 258 psl., gausiai iliustruotas nuotraukomis, istoriniais ir liaudies piešiniais, gėris, iliustracinės medžiagos spalvota. Knaga rimta mokslinė studija. Taip pat graži, vertinga dovana bent kokiui progai.

Knygos kaina su persiuntimu — \$37.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.56 valstyjos mokesčio.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

kio šaltinio atgaivinimo savyje ir siekiame.

Pasikaityti. James L. Mathis, M.D.: Pasic Psychiatry, Appleton — Century — Crofts.

KOLCHOZININKO RUGIAPIČUTĖS DARBO NORMA

Septyni rugių kirtėjai pavergtose Lietuvoje per dieną trumpakotėm dalgėm turi nukirsti 2 ha rugių ploto, nukirstus rugius reikia surišti ir juos sustatyti į gubas.

Vienas vežėjas per dieną privalo suvežti 12 vežimų rugių, o avių 13 vežimų. Vežėjas turi

pats vežimą pakrauti ir iškrauti. Dviem vežėjams duodama vienas šiaudų mynklas.

Kas neatlieka per dieną nustatytos normos, negauna dienos darbo įskaitos. Tokiam sekančios dienos darbas priskaitoma neatliktu darbo normos dalis.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAFFIS
OR
VINCAS BRIZGYS
Telsių daktarai
2455 W. 69th Street, Chicago, IL
Visi tel. 778-9000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKIA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Rēliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas).
Val: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs.:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-5 val. 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

A. ir M. Skodžiai dainuoja lietuvišką sutartinę Lietuvos sodybos Chicagoje pažmonyje.
Nuotr. M. Nagio

PRANCŪZIJA IR BRAZILIJA

Prancūzijos santykiai su popiežiais nebuvo šalti jau nuo senų laikų. Ji konkuravo savo religine praktika su ispaniška ir itališka įtaka, nors dar Italijos, kaip dabar ją suprantame, nebuvo — buvo tik pa-skiros kunigaikštijos ir karalijos, didelė popiežiaus valstybė, dalis dabartinių Italijos žemių, į kurias nuolat rankas tiesė ispanų didikai ar prancūzų karaliai. Vadinama Avignonon nelaisvė, kai popiežiai buvo perkėlę savo sostą iš Romos, buvo taip pat priežas-tis vėliau Napoleonui savintis Italiją ir versti sau paklusti net katalikų Bažnyčios va-dovus. Taip pop. Pijus VI Prancūzjon pateko ir ten mirė kaip kalnys, Pijus VII 1804 m. aplanke Paryžių, Napoleo-ną apgaudo.

Prancūzijos santykiai su po-piežiais buvo dar blogesni y-pač po revoliucijos, kai buvo išžudyta tūkstančiai kunigų ir vienuolių, dešimtys tūkstan-čių tikinčiųjų ir politinių prie-šų, o popiežiai vis mėgindavo persekiojamuosius užtarti ir žudomuosius apginti, įsiv-ravusi antireliginė nuotaika, prievarta skiepijamas libera-lizmas ir net primityvus ateiz-mas palaužė pačios Prancū-zijos dvasinį gyvenimą, sužlugdė Prancūziją viduje ir išorėje.

Prieš antrąjį karą Prancūzi-ją, buvo pasiekusi vadinama nulinio priauglio ir buvo lai-koma išmirštančia Europos tauta. Ją užgrūdino tik karas, svetima nacių okupacija, per-sekiojimai ir pasaulinėje sri-tyje nepasisekimai. Kolonijos buvo prarastos, vidaus suirū-tės ir kovos už kolonijų iš-laikymą Indokinijoje, vėliau šiaurinėje Afrikoje nuleido daug kraujo. „Pradžioje, kaip kadaise rašė Maurice Schu-manas, pradėjo keltis iš nesėk-mių tik tada, kai pajuto sieti-mą botagą ant savo nuogos nugaros“. Atgimė tautinis išdidumas, atgimė dalyje reli-ginė dvasia, pagaliau ir noras gyventi nauju gyvenimu, kur-ti savo valstybę, remiantis pa-čia tauta ir tautos pažanga. Prancūzija jau nebėra mirš-tanti, bet lygiateisė, pažangi Europos tauta.

Antras savito likimo kraš-tas — didžiulį plotą teritoriją ir dar nesukaiciuotų žmonių valstybė Brazilija. Tai di-džiausia Pietų Amerikos vals-tybė, vienintelė kalbanti portugaliskai (kitos kalba is-paniškai). Ji yra portugalis-kos kultūros praeities ir su-pratimas, vienintelė net tiksliai iki šiol nežinanti savo valstybės kūrėjų ribų. Nors valstybės pagrindą sudaro portugalų, senųjų indėnų, da-lies vokiečių, italų ir šiaurinės Afrikos gyventojų mišinys, bet centrinė valdžia, kariuomenė, mokyklos remiasi portugalis-koje įtakoje iškilusia kultūra, savitu charakteriu ir, visa plotme valstybę imant, pavir-šutiniu pietietišku pasireiški-mu. Jos istorija taip pat įvairi — nuo paprastos kolonijos iškilus į imperiją, respubliką, pergyvenusį daugybę pervers-mų ir iki šiol nesukūrusi demo-kratinės valstybės.

Krikščionybė, kaip ir Prancūzijoje, čia remiasi gilo-mis šaknimis, bet tik mažuo-je. Daugelis gyventojų dar persiėmė burtais, spiritizmu s klesti iki juokingumo, vir-šūnėse ir į viršūnes besiver-žianti inteligentija ir karinin-kija reikiama nuo kraštutinio konservatyvumo iki kraštuti-nio kairumo. O šis kartu su

komunistinių idėjų skiepijimu nori sugriauti tvarką, nežadė-damas tuo tarpu jokios naujos programos.

Ekonomiškai ir turto požiū-riu Brazilija gali puikiai gyvuoti. Ji turi pakankamai darbininkų, turtingos žemės ūkį ir įvairių gamtos turtų. Bet Brazilijoje tik didieji miestai ir tik išskirtiniai asmenys tpa-jėgia prasimušti pro minios pilkumą kita dalis veržiasi ku-riuo nors būdu tik patekti į valdžią ar pramonės vado-vavimą.

Brazilijoje katalikybė yra didžiausia religija, bet jos šaknys nėra stiprios. Gyven-tojų įsitikinimai labai pavir-šutiniai, religinės praktikos menkos. Nors daugelis save laiko krikščionimis, bet didelė jų dalis yra net nekrikščionys. Jų tikėjimas gyvenimo dar neformuoja, — ji dažnai formuoja visai pašalinės įta-kos. Delto socialinį teisin-gumą krikščioniška prasme įgyvendinti čia dar nėra pa-vykę.

Kai į šiuos du kraštus, kaip tautas ir valstybes, vyksta pop. Jonas Paulius II, pasi-jymėjęs savo didelėmis isto-rinėms reikšmės kelionėmis, tai visam pasauliui yra didelės įvykis. Nuo jo akių nenukrei-pia ne tik tikintieji, bet ir prieš tikėjamą kovoją komunistiniai kraštai.

Popiežiaus kelionės ir čia nėra politinio ar net socialinio pobūdžio, o išimtinai misi-jonieriško, religinio ir sielo-vadinio, nors žmoguje susi-jungia tiek žemė, tiek dangus vienoje širdyje ir toje pačioje sieloje. Popiežiaus lankymasis Paryžiuje ir kitur Prancūzijoje padarė didesnę įspūdį, negu buvo galima laukti, istoriškai imant prancūzų ir popiežiaus santykius. Jis kalbėjo dar-bininkų rajonuose, nepraleis-damas progos pareikšti, kad „žmogus negali būti gamybos įrankis, jis turi būti asmuo, brangesnis už tai, ką jis paga-mina“. Darbininkas nėra tik darbu skirtas, bet ir savo še-mai, savo vidiniam gyve-nimui, socialiniams san-tykiams su išore, taigi ir sutartys, kuriomis darbinin-kas imamas į darbą, yra tei-singos tik tada, kai darbinin-ko ir jos šeimos reikalai paliečiami visuomenėje ir drau-gė“.

Reikia tikėti, kad savo kal-bose, apie kurias tik vėliau plačiau patirsime, popiežiaus darbininkų reikalas, socia-linio teisingumo klausimai, turto teisingo būdu pasidali-jimo požiūriu taip pat pasi-sakys visiems suprantama kalba, tiesiogine religine ir žmogaus vertę keliančia pras-me. Prancūzijoje net tie, kurie į popiežiaus kelionę abejingai žiūrėjo, vėliau su džiaugsmu ir viešai reikiama entuziazmu popiežiaus žodžius priėmė.

Ir Brazilijoje popiežiaus žo-džiai bus paguoda, sustiprini-mas, dvasinio gyvenimo paskatinimas ir jo atnau-jinimas. Čia bus raginami užsispyrę tradencializmo gynėjai pasirūpinti teisingu-mu. Bus skatinami ir žiau-rumų vykdytojai pagalvoti, kad žmogus yra asmuo — ne įrankis net valstybės ar par-tijos valioje.

Sios dvi istorinės kelionės savo vaisius parodys kiek vė-liau. Dabar tik laukiama su-judimo, atsinaujinimo ir bent pradžios kelio į žmonišką ir krikščionišką pažangą, kuri žmogaus vertę iškelia ir pa-skatiną ją remti savo gyven-i-mus.

KOMBODIJOS BĖDOMS NEMATYTI GALO

Gyventojai badauja, žiaurumai siaučia

P. GAUCYS

Nuo to laiko, kai 1975 m.

Kambodiją pasiglemžė komunistai, ilgą laiką į ją nebuvo įsileistas joks žurnalistas, komunistas ar ne. Tačiau, to nepaisant, ži-nios apie padėtį naujoje Kambodijoje ateidavo iš dviejų, šaltinių: iš Phnom Penh radijo ir iš pabėgėlių, kurie dešimtimis tūkstančių bėgo į Tailandiją. Radijas tolydžio kartojė naujos santvarkos tikslus šiais žodžiais: „Anksčiau, didžiausių išdavikų, niek-šų ir pardsavėlių valdomi, draugai tautiečiai, jūs bu-vote nelaimingi ir engiami, nepatyrėte jokių džiaugsmų, kentėte skurdą ir badą. Dabar gi, išmintingos revo-lucinės partijos vado-vybės dėka, jūs pagaliau pradėdote patirti laimę ir gerbūvį... Kadangi mes palaipsniui tapsime gam-tos, šalies, ryšių plantacijų ir laukų viešpatiais, krašto likimą paimsime į savo ran-kas ir joks aplinkybės mūsų neprivers skaitytis nei su dangumi, nei su gam-ta“.

Sukarinti gyventojai

Pabėgėliai tvirtina, kad sie-kiant šitų tikslų, visi gyven-tojai tapo savotiška kariuo-menė. Kiekvienas kaimas buvo suskirstytas į tris grupes, kiek-vienoje grupėje dešimt šeimų su komunistu vadovu. Keli kaimai sujungti į vieną grupę, ku-riai vadovavo karys su teise mirti mirti neklausdamos. Kiekvienoje jungtinėje grupėje buvo nuo 7,000 iki 10,000 žmo-nių. Darbai vykdavo ne tik die-nomis, bet ir naktimis, iki dir-bančiųjų, visiškai fizinio

išsekimo. Netrukus dešimtys tūkstančių Phnom Penh gy-ventojų buvo išsiųsti 190 mylių į pietus taisyti geležinkelį ir atlikti kitus ūkio darbus. Dar vėliau vyko masyvus gyvento-jų kilnojimas iš kitų sričių, susi-jęs su gausiomis mirtimis, nes žmonės buvo išsisėmę, alkani ir gyveno labai nehygieniškose sąlygose. Tų kilnojimų tikslas buvo sunaikinti buvusius val-dininkus, turtinguosius ir mo-kytus. Kartu su tuo visa kari-ninkija ir valdininkija buvo sušaudyta ar šiaip be žinios dingio. Taip pat buvo sunai-kinta ir visa inteligentija, dau-giausia mokytojai, nebent kam pavyko pabėgti. Dabartinę vi-suomenę, be valdančių komu-nistų, sudaro padieniai darbi-ninkai, smulkūs ūkininkai ir vargšai ūkininkai. Ūkiniai santykiai tarp jų vykdomi ne prekybos būdu, o mainais.

Ligi 1970 m. Kambodiją netu-rėjo jokio vargo su maistu. Jo visiems užteko. Vėliau, vyk-sant karui, o paskui, įsigalėjus komunistinei santvarkai, pa-justus didelis jo trūkumas. Ko-munistai teisinasi, kad 1975 m. įvykdytas masinis sostinės gy-ventojų išstėmimas, kurio me-tu buvo nuo bado, išsekimo ir li-gių maždaug milijonas asmenų, buvęs įvykdytas dėl maisto sto-kos. Karo metu žuvo 600,000 žmonių. Nemažiau 800,000 žu-vo po komunistų įsigalėjimo, kai buvo įsakyta vietos val-džios organams sukurti Kambodiją, iš pagrindų viską atnaujinant. „Sunaikinkite viską, kas primena impe-rialistinę bei koloninę kul-tūrą ne vien tik žemėje, bet ir žmonėse. Naujaijam Kambo-dijai sukurti užteks ir mili-

jono žmonių. Mums daugiau nebereikia karo belaisvių, paliktų visiškose vietos vadovų žinioje“. Ir visi jie buvo sunai-kinti. Taip elgėsi smulkieji gink-luota mažuma, pasitraukus iš Kambodijos amerikiečiams, o kitoms karinėms dalims savanoriškai nusiginklavus, tikinti, kad komunistai rūpin-sis visų gyventojų gerove. Už tą savo lengvatikybę jie sumo-kėjo savo galvomis.

Pol Poto rėmėjai

Iš pradžių kraugeris Pol to komunistinę vyriausybę rė-mė Vietnamas, Kinija ir So-vietai. Pasibaigus Vietnamo karui, buvę sąjungininkai susi-pykė Vietnamui nesutikus nu-traukti ryšių su Sovietais. Viet-namas pasiryžo įsigalėti Kambodijoje; gan greit užėmė Phnom Penhą ir pastatė savo kvailingą vyriausybę. Ta-čiau Pol Poto šalininkai. Kini-jos remiami, tebekovoją ligi šios dienos. Per 4 metus karų ir naikinimų Kambodija prarado du su puse milijono gyven-tojų. Simtai tūkstančių pa-bėgo; daugelis jų mirė nuo iš-sekimo, ligų. Vykstant broliūdiškoms kovoms, žemės ūkis buvo apleistas ir dabar kraštui gresia milžiniško dy-džio badas. Prez. Carteris, norė-damas tai tragedijai užbėgti už akių, pažadėjo 90 mil. d. pagal-bos maistu, ragindamas ir ki-tas valstybes prisidėti.

Vieno vakariečio liudijimu spaudai: „Aš mačiau gyvus, mirstančius ir mirusius visus kartu. Vienintelis girdimas gar-sas buvo kosėjimas džiovinin-čių vaikų. Visur matyti išvargę žmonės badmiriaudami Kambodiečių bėgimas į Tai-landą neįsivaizduojamas. Ta-

Okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudos originalų parodė LB politinės konferencijos metu domisi kanadiškiai: Steponas Šatkus iš St. Catherine's, Irena Šernaitė-Maileikienė iš Toronto ir kiti Kanados LB krašto valdybos nariai. Nuotr. J.V. Danio

čiau ten matosi tik badaują vaikai, kurių raukšlėti veidukai atrodo kaip senių. Nėra jokio pateisinimo tokiai bai-siai padėčiai tęstis“.

Sunaikintas derlius

Apskaiciuojama, kad dėl ka-ro metais sunaikintų ryšių laukų, šiais metais gautas der-lius tegalės išmaitinti tik apie du milijonus gyventojų. Liku-siems dviem su puse milijonu kambodiečiams gresia bado mirtis, jeigu tarptautinės orga-nizacijos neparūpins reikiama kiekio ryžių ir aliejaus. Jau ir da-bar tūkstančiai kambodiečių miršta kasdien iš bado ir įvairių ligų. Tarptautinis raud. kry-žius ir kitos organizacijos maistą siunkia, tačiau susiduria su sunkumais, kai dabartinė Kambodijos valdžia nori pati

kontroliuoti jo padalinimą, o Tailandijos pasieny susitelkę Pol Poto dalinių likučiai jį pagrobia sau patiems. Tačiau to atsiunčiamo maisto matyt mažai, kad, ludininkų tvir-tinimu, ir komunistų kariai vaikšto alkani. Dabar Vet-namas, norėdamas galutinai likviduoti Tailandijos pasieny-ję Pol Poto karių likučius, įsi-veržė į Tailandijos teritoriją ir pradėjo šaudyti ir bombar-duoti tarp tūkstančių pabėgė-lių besislepiančius karius. Tai-landijos vyriausybė pareikalavo, kad saugumo ta-rybą pritaikytų sankcijas Viet-namui. JAV jai pažadėjo dau-giau ginklų, o Kinija pagrasino suruošti karinę ekspediciją.

Visa tai nelaimingai Kam-bodijai lemia skausmingą ir al-kaną ateitį.

POLITINIAI KALINIAI SOVIETŲ SAJUNGOJE

Tarptautinė Amnestijos orga-nizacija, neseniai išleistame raporte apie politinių ir sąžinės belaisvių padėtį Sovietų Sąjun-goje, pažymi, kad jos žiniomis, Sovietų Sąjungoje nebūta nė vieno atsitikimo, kad politiniai ar religiniai motyvais kalti-namas sovietų pilietis būtų buvęs teismo išteisintas. Minties ir jsi-tikinimų laisvė Sovietų Sąjungoje, pažymi organizacija, tėra užtikri-nama tik tam, kad pilietis pritar-tų oficialiai valdžios nuomenei.

Visi, kas išdrįsta kritikuoti val-džios politiką, apginti piliečių teises, iškelti žmogaus laisvių pažeidimus, dalyvauti neofi-cialiuse religinio pobūdžio susi-rinkimuose ar reikalauti teisės emigruoti į užsienį, tokie visi yra baudžiami.

Tarptautinė Amnes-tijos organizacija savo raporte

taip pat iškelia faktą, jog patys sovietų teismai dažnai pažeidžia krašto įstatymus. Pavyzdžiui, pagal įstatymą, teismo proce-suose, kuriuose teisiamasis yra kaltinamas priešsovietine propaganda ir agitacija, turi būti įrodoma, jog kaltinamasis sąmo-ningai vykdė sovietinės sistemos grovimo darbą arba žinojo, kad platina šmeižikišką melą. Tikru-moje, betgi, pažymi raporte Amnestijos organizacija, teismai visai neatsižvelgia į šį nuo-statą ir nuteisia kalti-namąjį vien dėl to, kad jis viešai išreiškė savo įsitikinimus.

Amnestijos organizacija, kaip jau esame minėję, savo raporte iškelia grubų sovietų valdžios susidorojimą su politiniais ir sąžinės belaisviais kalėjimuose, priverčiamųjų darbų stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse.

pasakė, kad pėvelų gražinti bilietą. Paprasčiau, kad ji tuo reikalu paskambintų policijai. Po pasikalbėjimo su policijos šefu, ji padėjo ragelį ir pasakė, kad bilietą galima gražinti ir gauti atgal pinigus, atskaicius 10% — 78 rublius.

Grižau į MVD. Policijos šefas pasakė, kad aš niekur nekeliausiu, o gyvensiu Krasnojarske. Pasakė susisiekti gyvenamą patalpą ir ateiti užsiregistruoti. Priminė, kad aš vengčiau visokių „nesklandumų“. Išeidamas iš MVD pagalvojau, kas galėjo pranešti apie mano norą vykti į Maskvą. Gal tas benrakeleivis, su kuriuo nakvojau viesbutyje. Vėliau paaiškėjo, kad aerodromuose ir geležinkelio stotyse sėdi MVD agentai ir patikrina, kas ir kur nori važiuoti. Taigi be policijos leidimo nei žingsnio.

Kai grįžau į viesbutį, parašiau laiską lietuviai Pranui, kurį buvau sutikęs OVIR įstaigoje. Pakviečiau jį užsukti pas mane į viesbutį. Kai jis atėjo, mes ilgokai kalbėjome. Paskui jis pakvietė mane į savo butą sutikti ir daugiau papasakoti. Nuvykome į priemiestį, esantį už Jenisejaus upės. Kai mes dar vakarieniam, pradėjo rinktis papapiečiai. Jie nudžugo, kad vėl turės kunigą. Aš pasakiau, kad sutikau perimti tą parapiją ir kad rytoj Prano bute laikysiu šv. Mišias. Kitą rytą nemažai jų susirinko į pamaldas. Po pusryčių išvykome apžiūrėti parapijos. Ji buvo Nikolajevka priemiestyje. Čia įėjome ir nedidelį namelį ir sutikau Rožę, kokių 40 metų amžiaus moterį, vieną iš parapijos vadovų. Greitai jos namas buvo pilnas papapiečių. Jie pasakojo, kad Dievas išklaušė jų maldų ir jiems atsuntė kunigą.

(Bus daugiau)

SLAPTAS KUNIGAS
RUSIJOJE

Juozas Vaičiūnas

32

Grįžęs kažką pasakė sekretorei. Ši padavė man kelis blankus ir paprašė juos užpildyti prieškambarėje. Jei būtų sunkumų, ji padėsianti.

Kai aš pildžiau blankus, prie to pat stalo sėdėjo vyras kokių 70 metų amžiaus ir moteris apie 40 metų amžiaus, greičiausia jo duklė. Kai baigiau vieną blanką ir padėjau jį į šalį, tas vyras žvilgtelėjo į tą blanką. Aš pasižiūrėjau į jį. Jis paklausė, ar aš ne lenkas. Aš atsakiau teigiamai. Jis pasisakė, kad jis yra lietuvis, bet kalba ir lenkiškai. Jis pristatė ir tą moterį — tai jo antroji žmona. Vaikai jau vedė. Jis noris išvykti į Lietuvą. Jis pasisakė, kad esąs katalikas. Pasiteiravo ir mano religijos. Pasakiau, kad ir aš esu katalikas. Jis paklausė, ar aš nežinau, kur būtų galima rasti katalikų kunigą. Nežinodamas jo intencijos, vistiek pasisakiau, kad aš esu kunigas. Jis sujudė, pasakė, kad lietuviai čia turi parapiją, bet jų kunigas Jonas prieš porą savaitių mirė. Žmonės atėjo į pamaldas ir rado jį mirusį savo kambarėje ant grindų. Tas vyras susijaudinęs kvietė mane atvykti

pas jį ir parapičius. Aš jam pasakiau, kad nieko negaliu pažadėti, kol negausiu atsakymo iš Maskvos. Bet pas jį apsilankyti prižadėjau.

Kai užpildytus blankus padaviau pareigūnui, jis pasakė, kad atsakymas ateis po 3 mėnesių. Jis pasakė, kad aš negaliu tikėtis išvykimo į Ameriką, o čia jums gyvenimas taip pat blogas, kaip ir baltarusiams, kurie čia gyvena. Nieko jam neat-sakiau. Iš čia nuėjau į paštą ir parašiau JAV ambasadai Maskvoje, kad Krasnojarske užpildžiau blankus išvažiavimo vizai gauti.

Grižau į viesbutį. Mano kambario bendrininkas reikalus buvo baigęs ir grįžo į Maskvą. Jis pakvietė restoraną atsisveikinimo pietų. Pasakiau, kad už-pildžiau blankus išvažiavimo vizai gauti, bet norė-čiau ir pats nuvykti į Maskvą ir apsilankyti JAV ambasadoje. Jis tam pritarė, išgėrėme sėkmės vardan ir atsisveikinome.

Kitą rytą nuėjau į orinio susisiekimo įstaigą ir už 780 rublių nusipirkau bilietą. Bet su tuo bilietu išskristi galėjau tik po poros dienų. Ir po poros dienų dar nuėjau į orinio susisiekimo įstaigą ir viską užsitikrinau. Po pietų turiau išskristi į Maskvą. Kai grįžau į viesbutį, budinti mergaitė man pranešė, kad mane norėjo matyti viesbutio vedėjas. Užėjau pas jį. Jis šūktelėjo, kad manęs ieško policija ir negali rasti. Sakė tuojau nuvykti į policijos būstinę. Kai įėjau į policijos šefo kabinetą, jis manęs paklausė: „Tai ką? Norėjai išvykti į Maskvą?“ „Taip, turiu ir bilietą“. „Tuojau nunešk ir gražink bilietą ir tada užėik pas mane.“

Nuėjau į orinio susisiekimo įstaigą ir norėjau gražinti bilietą. Kasininkė pasakė užėiti tuo reikalu pasikalbėti su direktore. Užėjau. Direktorė kokių 40 metų amžiaus moteris. Jai išaiškinau reikalą. Ji

*Kalnuose dygsta žalias daigas,
Krauju drėkintas, bet gausius,
Tik tu neverki, lietuvaite, —
Dar vieną kartą laimė bus!*

(Iš Siiviro lietuvių poezijos)

Dalis šokėjų ir žiūrovų VI-osios Tautinių šokių šventės metu pereiną sekmadienį, Chicagoje. Nuotr. P. Malietos

DIDINGA LIETUVIŲ MANIFESTACIJA

Atkelta iš 1 pusl.

Susipažinimo vakaras

Vargiai jau kada kitu metu, per savo ketvirtą amžiaus istoriją, Jaunimo centras buvo taip perpildytas lietuviais, ypač jaunu: pilna didžioji ir mažoji salė šokėjų, pilna kavinė kvietinių svečių, pilnutelis erdvus kiemas — sodelis ir net gatvė. Kad ir tokioje dideleje spūstyje vyko glaudus bendravimas, pažinčių atnaujinimas ar naujų sudarymas. Nuotaikingi šokiai, „Vyčio“ orkestrui grojant, truko ligi parvyčių. Nors vakaras buvo ir vėšokas, šokėjai išliejo daug prakaito, tačiau nė vienas jų nesigailėjo čia atvykęs. Tai buvo įvairių kraštų lietuviško jaunimo bendravimo vakaras, kuris, tikėtume žymia dalimi prisidės prie lietuvių išlaikymo.

Tuo pačiu metu kavinėje susitiko „viršūnės“ — Liet. Bendruomenės vadovai, tautinių šokių grupių vadovai, lietuvių politikai, kultūrininkai, rašytojai, spaudos atstovai, „Amerikos baldo“ radiojalandėlių vadovai, užkurdavę svarbius momentus. Oficialios programos nebuvo, bet jos ir nereikėjo: kalbėjosi kas su kuo norėjo ar turėjo reikalą. Draugai šitai tarti lietuvių išlaikymo, lietuviškos dvasios stiprinimo, kovos dėl Lietuvos laisvės reikalais.

Pamaldos

Sekmadienį, liepos 6 d., 10:30 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišias koncelebravo vysk. Vincencas Brizgys ir 6 kunigai. Pamokslą pasakė lietuvių klebonas kun. Ant. Zakarauskas. Šv. Mišių auką prie altoriaus atnešė šokėjų atstovai. Giedoję parapijos choras, muziką A. Lino ir J. Skaisgiri vedamas, solistai Margarita Momkienė ir Jonas Vaznelis, smuiku grojo muz. Povilas Ma-

čiukas. Religinis giesmių programa buvo labai sklandžiai atlikta. Bažnyčioje žmonės netilpo — jų buvo pilna ir šventoriuje. „Tėviškės“ liet. evangelikų parapijos bažnyčioje šventės intensija pamaldas atlikė ir gražų pamokslą pasakė kun. P. Dilys. Solo giedoję Aldona Buntinaitė ir Albertas Paulikaitis. Buvo susirinkę parapičių ir svečių iš kitų lietuvių kolonijų, o taip pat iš Vokietijos.

Oficialūs šventės atidarymas

Iškilmės pradėtos 2 val. po pietų (su mažu pavėlavimu). Grojant iškilnių maršui, įneštos JAV-bių, Lietuvos, Brazilijos, D. Britanijos, Kanados ir Vak. Vokietijos vėliavos — iš šių kraštų buvo atvykusios šokėjų grupės. Šiuo būdu buvo išreikšta padėka ir pagarba kraštams, kurie priėmė ir globoja dešimtis tūkstančių lietuvių. Iškilmingai sutiktas ir gražus būrys garbės svečių.

Po to sekė šokėjų grupių paradas, kurį priėmė pirmą jų įgytą vyriausią šokių vadovę Nijolę Pupienę. Šventės dirigentui Faustui Strolei vadovaujant, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

Iškilmingas tautinių šokių grupių paradas truko apie 40 minučių. Jo metu į salę įgytavo 76 vaikų, jaunųjų šokėjų, studentų amžiaus, bei veteranų grupės. Kiekviena jų teikė atskirą gražų įspūdį ir kuria nors ypatingą žymę išsiskyrė iš kitų. Priešakyje grupių žygiavo jų vadovai, es, kurių dauguma buvo moterys. Visi šokėjai buvo susirinkusių labai šiltai sutikti. Išskirtino sutikimo — daug plovimų susilaukė iš tolimųjų kraštų atvykusios grupės.

Aukštieji svečiai

Jų susitikimo ir pristatymo ceremonijas atliko inž. Antanas Rudis. Jis apgailestavo, kad šiais metais Baltieji rūmai, pakviesti atsiųsti į šventę aukštą atstovą,

atsakė nedalyvaujančių etninių grupių festivaluose, nors ankstesniais atvejais to nebuvo laikomasi. Tačiau šis įvykis šventės nuotaiką nesugadino, nes netrūko kitų garbės svečių.

Ilgesnį nuosirdų žodį lietuviams tarė kardinalas John Cody, pradėdamas lietuviškai „Ramybės visiemis“. Toliau jis priminė garbingą lietuvių tautos praeitį ir tvirtą tikėjimą. Ypatingai sveikino iš Brazilijos atvykusius lietuvių ir išskėlė ten neseniai besilenkusį Sv. Tėvą Joną Paulių II, energingai besirūpinantį žmogaus teisių reikalais.

Chicago miesto merė Jayne M. Byrne lietuvių pasveikino žodžiu „Labas“ ir džiaugėsi jų geru elgesiu. Nuosirdžiai sveikino Cook aps. Patikėtinių tarybos pirmininkas George Dunne. Buvo pristatyti dideli lietuvių draugai — kongresmanas Edward Derwinski, kongr. George O'Brien, III sen. Frank Savickas, 15 Wardo seniūnas Frank Brady (daug padėjęs Marquette Parko lietuviams), State sekr. ir ponias Beadle, Concellor Univ. of Ill. Circle Campus Mrs. Riddle, teisėjas Robert Skladowski, State Attorney ir ponias Carey, dekanas dr. Moracevick, JAV kongr. Marty Russo ir kiti. Iš lietuvių pristatyti: gen. konsulė J. Daužvardienė, PLB pirm. V. Kamantas, JAV LB krašto valdybos pirm. Vyt. Kutkus, vysk. V. Brizgys, gen. konsulas V. Čekanauskas.

Pasidžiaugta, kad Chicago miesto vadovai liepos 5—6 oficialiai paskelbė lietuvių dienas.

Bronius Kvilkys

(Bus daugiau)

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fla. IŠ SAULĖTŲ KRANTŲ.

Birželio 28 d. Daytona apylinkės Amerikos Lietuvių klubas surengė lietuvių tautai tragišką įvykių minėjimą. Minėjimas pradėtas 12 val. pamaldomis Prince of Peace bažnyčioje. Kunigui asistavo diakonas Charles Karr ir vargonais grojo Florence Karr. Mišių maldos buvo skaitomos dalinai lietuviškai, dalinai anglų kalba. Kunigas, sakdamas pamokslą, pabrėžė, kad lietuvių nepalaužiamas ryšingumas kovoję dėl Lietuvos laisvės ir idėjų yra artimas kankinio sv. Ireneus pavyzdžiui, kuris žuvo skeldamas Kristaus mokslą ir kurio vardas švenčiamas kaip tik birželio 14 d. Po pamaldų parapijos salėje

vyko antroji minėjimo dalis ir klubo narių susirinkimas su kava ir pyragais. Minėjimą atidare ir dienos proga skirtą kalbą skaitė klubo pirm. Bernadette Colee. Reikia pasidžiaugti, kad jaunosios kartos lietuvių, gimusių Kanadoje ir tik istoriniu keliu susipažinusių su baisiąja birželio tragedija, sugebėjo vaizdžiai ir turiningai atpasakoti širdį veriantį tremiamųjų lietuvių verksmą ir mirties siautėjimą. Birželio 14 d. rytą raudonųjų pradėta tremimų banga pasiliks kaip vienas iš skaudžiausių faktų ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio žmonijos istorijoje. Po kalbos buvo perskaityta paruošta rezoliucija: prezidentui, senatoriams, kongresmanams ir Floridos gubernatoriui.

Vėliau Angelė Kašubienė skaitė eilėraščius: J. Aisčio „Amžių giesmė“ ir Vyt. Montvilos „Mano tėvynė“. Net iš eilėraščių pavadinimo matosi turinio prasmė ir gilus jausmas. Skaitytoja eilėraščių temą perdavė su gilia tonacija ir patriotiniu ilgesiu.

Po minėjimo, klubo nariai svarstė ateities veiklą. Buvo pristatyti klubo valdybos nariai. Nutarta paskirti aukšpaudai. Antanas Sprindys pasiūlė nupirkti lietuvių enciklopediją ir paaugotų vietos universiteto bibliotekai. Gera priemonė Lietuvos vardą garsinti.

Klubo nariai ir svečiai skirstėsi paliešti gilaus įspūdžio ir malonaus, draugiškos nuotaikos, jausmo.

Serafina Sukarevičienė AUKSA? DEIMANTAI? SIDABRAS? MONETOS? SENENOS? Suzinokite kodėl CLAY moka daugiau. TEL. — 585-6210

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARJIA NOREIKIENE
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Labai patogus ir greitas būdas
prekių, daiktų ir Europos šalių
2005 W. 69 St. Chicago, IL 60629
TEL. — WA 5-2787

BY OWNER
ORIENTAL RUGS
Tel. 312-851-9487

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ
Vizitinių kortelių naudojimas yra
grausis paprotys. Biznieriui jas
placiuoti reikia. Bet tinka ir visų
uo- atstovams turėti gražias vizitines kortelės.
Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais.
Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasidrinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 29 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popietį iš WEVD Stoties New York 1330 AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.5 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS

234 Sunlit Drive

Watchung, N. J. 07060

TEL. — 753-6636 (201)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
70-os ir Talman apyl. — 2-jų butų mūrinis. 2 maš. garažas. Skambinti po 5 val. vak.
Tel. 768-9279

\$35,000 — 2-jų krautuvų mūr. pastatas, 55 pėdų pločio: viena patalpa 38 p. pločio, antra 17 p. Atskiri sildymai. 2 maš. garažas. 71-os ir Rockwell apylinkėje.
Skambinti — 476-2427

NAUJA VIETA
Susitarti telefonu
Valdis Real Estate
2644 W. 69th Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Marquette Parko ir Apylinkių NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO GREITAS IR SAŽINGAS Aptarnavimas
Kreiptis į
DANGUOLĘ VALENTINAITĘ
Century 21 — Beacon Realty
3215 W. 63RD STREET
Tel. 436-7100 arba 434-0935

Lietuviškas restoranas su namu ir įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.
2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI
Kreipkitės į
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600
Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

SKELBKITE "DRAUGE"

AUŠRA
(Nr. 11) 51-15/55/
LIETUVA
1978 m. gegužės ir 1979 m. vasario

Redagavo ir vardų rodyklę sudarė Jonas Dainauskas. Išleido Akademine Skaitijos Leidykla Chicagoje 1980 m. 260 pusl. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.
Illinois gyventojai dar pridėda 30 ct. valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

INVESTUOTOJAMS
Už žemą nuosimtį — puikiam priemiesty — 8 metų senumo liuksusinis mūr. 3-jų vienetų namas. 2 butai po 3 mieg. ir vienas su 2 miegama. Naujas 2 1/2 maš. garažas. Prašo \$119,900. Galima VA paskola

CENTURY 21 — BEACON
3215 W. 63rd St. — 436-7100

RIVERWOODS - DEERFIELD — Secured 1 acre 3 BR. Ranch nestled under huge trees. Stone frpl. Knotty pine & plaster walls. 3 mi. from Tollway. Priced to sell By Owner.
\$114,900. 537-0830

PUSMEČIUI
\$121.00 Chicagoje
\$93.00
Cicerioje
(10/20/5/UM)
Pensilvanijos auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Telef. — GA 4-8654
3208 1/2 West 95th Street

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-9063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS — Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKIVIMAI, PILDOMI PILIETIŠKAS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radialai, Stereo ir Oro Vėsinčiai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Lietuvos karaliaus krikštas,

kur aprašytas ano meto stebuklas Prūsijoje. Vertė A. Tyruolis, iliustravo D. Stončiūtė, išleido M. Morkūnas, 32 pal., kaina \$1.50. Gaunama "Drauge".

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

Skubiai reikalinga lietuviškai ir angliškai kalbanti raštinės darbu tarnautoja mokanti rašyti mašinėlę ir susipažinusi su sąskaitų. Geros sąlygos. Skambinti darbo valandomis "Draugui", tel. 585-9500. Prašyti reikalų vedėją.

SEAMSTRESS

Mfg. co. needs seamstress with industrial sewing machine exper. Must be accurate with measurements.
Pulaski and Irving Park.
Call 588-8380 8:30 a.m. to 5 p.m.

ĮŠNUOJAMA — FOR RENT

For rent 4-room heated apt. 2nd floor. \$195.00 per mon.
6757 S. Artesian. 927-1094

MISCELLANEOUS

AUTO CLEANING SERVICE. Automobilai valomi iš vidaus ir iš lauko. Jūsų automobilis atrodo, vėl kaip naujas. Atvykite į A-I Auto Service, 5820 S. Damen arba skambinkite Tel. 476-4069

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai palikite pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

Ekspertizos PATIKIMAS APTARNAVIMAS

Oro vėsinimas, šaldytuvimas, virtuvės įrengimas, boileriams. 24 valandų tel. Skambinkite dabar — 224-5009.

ELMORE'S HEATING & COOLING

LIK SVEIKAS

Raisa URBONINĖ atlieka

pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisoriaus Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

D E M E S I O

BRICKWORK • TUCKPOINTING • CHIMNEY REPAIR

40 years experience in industrial, commercial and residential work.

J. LEONARD 459-8874

Gyvenimo nuotrupos

Nauja Sofijos Ambrozevičienės knyga

Idomiai pavaizduotos gyvenimo iškarpos iš nepriklausomos Lietuvos, Vokietijos stovyklų ir Amerikos gyvenimo.

Kaina su persiuntimu \$4.85

Gaunama Drauge, Marginiuose, Vaznelio krautuvė ir kitur.

Knygos mylėtojams — tikra dovana.

RADIO PROGRAMA

Seniausio Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos ir Stotes WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Būtinai reikalingas kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Smagiai nusiteikusi jaunųjų grupė Lietuvių dienos metu Chicago apylinkėse. Nuotr. P. Malietos

Lietuvių dienos metu, kurią surošė JAV LB Vidurio Vakarų apylinkės valdyba, lietuviškus reikalavimus aptaria (iš kairės): A. Bagdonas, B. Lungys, (neapžintas), kun. J. Prunskis, J. Simkus, J. Masilionis, K. Barzdukas, Pr. Masilionienė. Nuotr. P. Malietos

KELIONĖS Į MIRTĮ

L. KERULIS

Lietuvos okupacijos vienerių metų išvakarėse, 1941 m. birželio mėn. 14 d. ankstyva rytą, pagal NKVD komisaro Ivano Serovo 1941. VI. 4 sudarytą Pabaltijo valstybių prieškomunistinių ir priešrusiškųjų asmenų likvidavimo planą — slapta instrukcija "dėl prieštarybinio elemento išvežimo tvarkos"; Kremliaus žemos moralės gangsteriams palaiminus, prasidėjo nekalčių žmonių medžioklė, ramų žmonių užpuolimas. Pats Serovas tremimo operacijoms vadovavo Latvijoje ir Estijoje, o Lietuvoje žiaurus NKVD komisaras Abakumovas.

Dar prieš tuos žiaurus trėmusius iš Maskvos į Rygą buvo pasiųsta tokio turinio telegrama: "Ryga, Talin, Kowno, Tovaršču. Serovu, tovarišču Abakumovu: 1. Iz latviskij SSR — 16.205 čel. 2. Iz litovskij SSR — 21.214 čel.

3. Iz estonskij SSR — 11.202 čel. No. 30 (3698) 13 jūnia 1941 g. da. Podpis: Černyšev, Zam. Nar-koma. Priniat: Vorobjov, 13 jūnia 1941 g. v 2 časa 30 min. Prepovadi: Kotliarov".

Ir tada tą atmintingą birželio 14 d. rytą visais Lietuvos keliais riedėjo rusiški sunkvežimiai, o juose ašarose paplūdusios moterys, suakmenėjusiais veidais vyrai, išsigandę vaikai ir ligoniniai. Vist jie tą naktį mūsų krašto pavergėjų buvo išplėsti iš savo tėviškių ir namų, susodinti į sunkvežimius ir ginkluotų enkavedistų saugomi išvežti į geležinkelio stotis.

Iš įvairių geležinkelio stotelių tremiamieji buvo vežami į Naujosios Vilnios g. st., iš kurios 1941. VI. 15 — VI. 22 dienomis išvežta 19 ešelonų susidedančių iš 871 vagono, o juose tūkstančiai sunkiems darbams ir mirčiai pasmerktųjų. Mums net sunku įsivaizduoti užkaltaus gyvulinio vagonuose tremiamųjų išgyventas tragedijas. Tūkstančiai nelaimingųjų paskutinią kartą matė savo paliekamas tėviškes riedant sunkvežimiui, paskutinį kartą matė tėvynės žydą dangų pro vagono paliktą tik mažą langelį. Tremiant šeimos buvo ardamos, daugumoje šeimoms galva buvo vežama į konc. stovyklas, o šeimos nariai kitais traukiniais kita kryptimi.

Tūkstančiai tomis dienomis iš-tremtųjų mirė Sibiro tundrose, Kazachstane, Altajaus krašte ir kituose Rusijos platuose. Anot komisaro Lietuvai NKVD vyr. mario-joro Gladkovo, tai buvusi "respublikos valymo operacija". Anot tarybinių istorikų, tai buvęs "reakcinių elementų išskėlimas iš Lietuvos ribų karo išvakarėse". O tikrumoje, tai buvo rusų okupantų vykdomas lietuvių tautos genocidas.

Žemiau spausdinamas tų mūsų tautos kankinių, ištremimų žuvusių, trumpas ir nepilnas sąrašas. Į tą sąrašą neįeina anksčiau iš kalėjimų išvežtieji, o taip pat ir vaikai. Jeigu žinoma, nurodoma mirties data ir vieta.

Viktorija Aleknaite, 80 m., šeim.

kų urėdas, Daugai, Alytus aps., 1942 m. sušaudytas Norilске. Jurgis Dagilis, p. 1903 m., teisininkas, žurnalistas, Kaunas, Sibire mirė 1941 m.

Antanas Daniliauskas, g. 1876 m., buvo švietimo min-jos gen. sek., gimn. mok., Marijampolė; žmona — Marija, 38 m., mkt., abu mirė tarp 1942. XI — 1943. I. Arkties srityje, Lenos upės žiotyse esančioje Trofimovsko saloje. Jonas Daugėla, 34 m., ūkin., Pašerinių k., Zarasų aps.; motina Teklė, 67 m., ūkin., abu mirė apie 1947 m. Bakčare, Tomsko apyg.

Leopoldas Daukša, g. 1914 m., žurnalistas, Kaunas, mirė 1941. X. 7 Sverdlovsko konc. stov. Nr. 47 prie Š. Uralo.

Pranas Dovydasaitis, g. 1886 m., prof., Nepriklausomybės Akto signataras, Kaunas, mirė Sverdlovsko k. 1942. XI. 4.

Leonas Dzikas, 39 m., mkt., Kaunas, mirė 1942. I. 15 Sverdlovsko konc. stov. Nr. 47 prie Š. Uralo.

Kazys Gaigalas, g. 1881 m., ūkin., Cijonų k., Kalinienų vls., Švenčionių aps., mirė 1943. X. 13 Rešotos konc. stov., Krasnojarsko krašte.

Pranas Gelazius, g. 1900 m., vet. gyd., Biržai, mirė 1955. II. 11. Pranas Gineitis, g. 1894 m., gim. mokytt., Ueena, Sibire mirė 1942 m.; žmona Domicelė, 45 m., šeim., mirė 1941. XI. Barnaulė, Altajaus krašte.

Juozas Bačkus, g. 1899 m., ats. gen. stabo plk., mirė 1945 m. prie Š. Uralo, Sverdlovsko srit. konc. stov.

Povilas Bejeckas, g. 1903 m., ats. kpt., teisininkas, Sibire mirė 1941 metais.

Juozas Benotas, g. 1867 m., ūkin., Raikėnų k., Pandelio vls., Rokiškio aps., mirė badu 1943. II. 20 Kamen m., Altajaus krašte, sūnus Vladas, g. 1905 m., ūkin., mirė ten pat darbovietėje 1942. VII. 10.

Vytautas Pranas Bičiūnas, g. 1893 m., rašytojas, dailininkas, mokytt., išv. prie Š. Uralo i Sverdlovsko konc. stov., mirė 1945. XI. 18.

Pranas Bielašauskas, g. 1901 m., tarnaut., Kaunas, mirė 1941. IX. 24 Sverdlovsko srit. konc. stov. prie Š. Uralo.

Vincas Bielskus, g. 1871 m., ūkininkas, visuomenininkas, Balaupių k., Marijampolės vls., mirė 1958. II. 11 Tomsko apyg.

Mykolas Borisevičius, 43 m., g. rininkas, Linkmenys, Švenčionių aps., mirė prieš 1943. III. Krasnojarsko konc. stov.

Romanas Bukevičius, g. 1890 m., plk. lt., išv. iš Pabradės polig., mirė Norilsko konc. stov. iki 1950 m.

Adolfina Butkevičienė, 62 m., ūkin., Serbentinės k., Šiluvos vls., Raseinių aps., mirė 1943 m. Ust-Lochime, Komi resp.

Voldemaras Vytautas Carnickis, g. 1893 m., buv. ministras, diplomatas, Kaunas, išv. prie Š. Uralo i Sverdlovsko konc. stov., Sibire mirė 1943 m.

Kazys Čepas, g. 1904 m., miš-

kuo Jozas Kocenas, 57 m., buv. polic. nuov. virš., Tytuvėnai, Raseinių aps., išv. i Barnaulą, Altajaus kraštą ir ten mirė.

Marija Kudulienė, 77 m., šeim. Šiaulėnai, Šiaulių aps., tremiant mirė prie Kotlaso vienoje g. st.

Jurgis Kutra, g. 1891 m., gimn. dir., Biržai, mirė 1943. III. Sibire. Mečys Kviklys, g. 1901 m., buv. pradž. mokslo dpt. dir., Sibire mirė 1953. XI. 8.

Juozas Levickas, g. 1913 m., žurnalistas, Kaunas, mirė 1942. IV. 17.

Mikas Luckevičius, 46 m., tarnaut., Kaunas, mirė 1941. XI. 21 Sverdlovsko srit. konc. stov.

Pranas Lukminas, 58 m., ūkin., Jučių k., Kėdainių aps.; žmona Marija, 47 m., ūkin., sūnus — Bronius 20 m. ir Edvardas 23 m. — visi mirė Arkties srityje, Lenos upės žiotyse esančioje Trofimovsko saloje poliarinės nakties metu 1942. XI. — 1943. I laikotarpyje.

Jonas Masiliūnas, g. 1899 m., ekonomistas, buv. Susisiekimo ministras, mirė 1942. XII. 25 konc. stov. Sibire. Mykolas Mataitis, g. 1889 m., Vyr. Tribuno teisėjas, Kaunas, mirė 1941. XII. 2 Sverdlovsko konc. stov. Nr. 47 prie Š. Uralo.

Vladas Mažonas, g. 1881 m., kunigas marijonas, pedagogas, žurnalistas, Marijampolė, mirė Sibire 1945. I.

Bronė Mendelsonienė, a. 65 m., (Bus daugiau)

šeim., Molėtai, Utenos aps., mirė 1941. XII. Altajaus krašte, Troicko raj.

Kleopas Vytautas Michalauskas, g. 1890 m., plk. lt., mirė 1942. IX. 27 Stolblageryje, Jakutsko.

Jonas Mielys, g. 1905 m., Šiaulių apyg. teismo teisėjas, mirė badu Sibire 1941. XII. apie Kalėdas.

Petras Misiūnas, g. 1893 m., vid. mokykl. dir., Ramygala, Panevėžio aps., mirė Krasnojarsko krašte.

Ona Motiejūnienė, 78 m., ūkin., Apilrų k. Šimonių vls., Panevėžio aps., mirė tremiant i Sibira.

Aleksandras Naglius, g. 1891 m., aps. gydyt., Zarasai, mirė 1951. XII. 28 konc. stov. Krasnojarsko krašte.

Antanas Nemickas, g. 1904 m., gimn. mkt. ir inspekt., Zarasai, mirė 1942. III. 12 Rešotos konc. stov., Krasnojarsko krašte.

Simas Ozunas, 44 m., elektrikas, Molėtai, Utenos aps., mirė badu 1942 m. konc. stov., Krasnojarsko krašte; žmona — Noima, 40 m., šeim., mirė badu taigoje 1943. VIII. 9 Altajaus krašte, Troicko raj.

Balys Oželis, 50 m., ūkin., Sventupis, Utenos aps., atskirtas nuo šeimos Sibire greit mirė; žmona — Ona, 45 m., ūkin., mirė 1952. VII. 13 Olekninsko m.

Jurgis Palčanavičius, 47 m., mokytt., Budos k., Jankų vlsč., Sakų aps., Sibire žuvo.

(Bus daugiau)

A. + A.

JULIJONAI IVANAUSKIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ, sūnus: ČESLOVĄ ir JURGĮ su šeimomis Chicago, Lietuvoje ALGĮ su šeima ir BERNARDĄ GELEŽIUNUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Akvilina Odinėnė, Pranas ir Marija Nėniat, Vincas ir Emilija Mikaloniai, Antanina ir Vytautas Baltrušaitiai, Jonas ir Bronė Beržanskaitės

PADĖKA

Mūsų mylimai mamai ir močiutei

A. + A. JADVGAJ BILENIENEI

mirus Huntington ligoninėje š. m. gegužės 30 d., širdingai dėkojame visiems giminiams, draugams ir artimiesiems už pareiktą užuojautą, gėles, užprašiusiems šv. Mišias, lietuviškas sūkas ir atsiųstus laiškus. Nuoširdus ačiū už atsilankymą šermyse, bažnyčioje bei kapinėse.

Dėkojame visiems Apreiškimo parapijos kunigams už atsisveikinimo šv. Mišias, ir ypatingai klebonui Jonui Pakalniškiui už gražų žodį, maldas ir paskutinį patarnaviną šv. Karolio kapinėse, Pinelawn, Long Island, N. Y.

Liūdintys sūnūs

Jonas ir Pranas Bilenai ir jų šeimos

TEATRINIO VARGO KELIAIS

Jonas Kaributas

Memuarai, 50 metų teatrino darbo sukaččiai paminėti, 192 pusl. Spaudė Salesietų spaustuvė Romoje 1977 m. Kietais viršeliais. Kaina su pašuntimu \$10.30. Užsakymus siųsti — DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60620.

Giedros Navvytytės-Gudauskienės

KOMPOZICIJOS

NORDEČIAU SKRISTI — Naujos dainos makiams ir jauniems. Kaina \$2.00
4 DAINOS — Sopranui su piano akompanimentu. Kaina \$3.00
VIESPATIES PASAULIS — Šeimai balsui. Kaina 1.00
METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60620. Žinomaus gyventojai prideda 5% takų.

DRAUGAS, antradienis, 1980 m. liepos mėn. 8 d. 5

A. + A. LISAI BLINSTRUBAITEI

mirus, jos tėveliams ARŪNUI ir BIRUTEI BLINSTRUBAMS, seneliams EUGENIJAI ir BRONTUI BLINSTRUBAMS, STASEI ir JONUI ŠIAUCIŪNAMS ir visiems artimiesiems bei jos mokyklos draugams ir draugėms giliausią užuojautą reiškia

Marquette Parko Lituanistinė Mokykla, Ansamblis ir Tėvų Komitetas

Jaunystės dienų Kupiškėje draugai

A. + A. DR. JONUI JUOZEVIČIUI

mirus, žmoną ALDONĄ su šeima ir brolių kun. JUOŽĄ su kitais artimaisiais nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vytautas ir Genovaitė Plukai

Santa Monica, California

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Vlginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RPublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APYLINK MUS

× "Mūsų Vytis" žurnalo naujas numeris, skirtas 1980 metų pavasario laikotarpiui, atspausdintas ir išsiuntinėjamas skaitytojams. 44 puslapių leidinio redagavo Juozas Toliusis ir Balys Vosylis. Administruoja Alfredas Kleinaitis, 11044 W. 84 Pl., Willow Springs, IL 60480. Didžiama medžiagos paskirta a. a. prof. Steponui Kolupailai, jo mirties 16 metų sukakties proga. "Mūsų Vytis" leidžia Akademiniams skautų sąjungai.

× Dailininkų A. Petrikonio ir dr. J. Šalnos dailės darbų paroda ruošiamą spalio 3-12 dienomis Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

× Architektas Jonas ir Jadvyga Mulokai, anksčiau gyvenę Chicagoje, dabar Los Angeles, Calif., pereitą savaitę buvo į Chicago atvykę. Dalyvavo Tautinių šokių šventėje, lankė savo pažįstamus. Užsukę į "Draugą" domėjosi spaudos darbais.

× A. a. Jonas Jackevičius liepos 5 d. buvo palaidotas iš Nekalto Prasidėjo bažnyčios Brighton parke. Velionis buvo kilęs nuo Suvalkų Kalvarijos. Tėvai turėjo ūkį, augino 11 vaikų. Mirė sulaukęs 85 m. amžiaus. Jo laidotuvių rūpinosi sesuo E. Kersevičienė, daug išskentėjusi bolševikų kalinimo se. Laidotuvėse dalyvavo iš Bostono atvykęs Sibiro kankinėlė E. Jucitė.

× Kun. Antanas Saulaitis, ilgusius laikus nebuvo Chicagoje — buvo išvykęs į Waterbury, Conn., slaugyti savo sunkiai sergantį tėvą vyr. skn. Antaną Saulaitį. Sr. Dabar vėl sugrįžo į Chicago ir vasaros metu aktyviai įsijungė į stovyklinį darbą, eidamas dvasios vadovo pareigas. Jo sesutė prof. Marija Saulaitytė dabar išvyko į Waterbury ir ten padės tėveliui.

× Vl. ir A. Pažūrai iš Los Angeles, Calif., atvykę į Tautinių šokių šventę ir į Balso direktorių suvažiavimą, kartu su V. Dambreviene aplankė "Draugą" redakciją, pasitarė apie spaudos darbus ir pasiformavo apie lietuvių veiklą. Vl. Pažūra vadovauja Šv. Kazimiero parapijoje esančiai šeštadieninei lituanistinei mokyklai, daug dirba šalfos darbuose.

× Ema ir Viktoras Bulkaičiai kartu su savo anuku Dovydu Damašausku iš Omahos, Nebr., buvo atvykę į Tautinių šokių šventę ir aplankyti savo artimuosius. Dukters Aldonos Bulkaitytės lydimi, jie visi lankėsi "Drauge", įsigijo naujų leidinių ir meno kūrinių, pasformavo redakcijoje ir spaustuvėje apie lietuviškos spaudos darbus.

× Aleksandras Atutis, Pleasant California, atvykęs į Chicago dalyvauti šokių šventėje, užsukęs į "Draugą" dar spėjo apsilankyti lietuviškomis knykomis atpigintomis sąlygomis, kurių nusipirko už 30 dolerių.

× Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopos nariai, norintieji važiuoti autobusu į Cleveland rugp. 9-10 dienomis vykstantį LST Kultūrinį savaitgalį, iki liepos 15 d. praneša kuopos vicepirm. P. Malėta tel. LA 3-7489. Kelionės kaina ten ir atgal 28 dol. asmeniui. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLAS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimams. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (ak.)

CHICAGOS ŽINIOS

NELAIMINGA KELIONĖ

Iš Chicago negrų vaikų orkestras, 115 keliųkamečių ir 53 palydovai, vyko į Washington atlikti tris koncertus liepos 4 d. Tačiau pakeliui sugedo abudu jų autobusai. Washington šiaip taip pasiekė, bet nebeturėjo lėšų sugrįžti, o reikėjo 5,735 dolerių. Išgelbėjo Chicago merė, parūpindama reikiamą sumą.

GAUS PO 1000 DOL.

191 moteris, policijos sulaikytos už mažesnius nusikaltimus, be teismo leidimo kratų metu net išrengtos, iškėlė bylą. Chicago miestas pasiūlė joms išmokėti po 1000 dol. kompensacijos. Su tuo sutiko 85 moterys, bet kitos dar toliau bylinėsia.

PRIEŠ UŽPUOLIKUS

Chicagoje bus praversti seminarai, mokant moteris, kaip saugotis ir gintis nuo užpuolikų. Be to, įvedamas specialus telefonas 744-8418, kuriuo gali šauktis pagalbos užpuolimų aukos.

ZALINGA AUDRA

Audra su 82 mylių per valandą viesulu nusiaubė Chicago apylinkę šeštadienį. Nuplėšė kai kur stogus, išvertė medžius, sužalojo kelis lėktuvus O'Hare aerodrome, nutraukė vielas, kad elektros nebuvo apie 100,000 namų.

PERSOVĖ POLICININKĄ

Žmogudystių seklys Richard Zuley, 32 m., sekmadienio naktį sekė keturis įtartinus vyrus. Piktadarių emė apšaudyti jo automobilį. Policininkas bandė su automobiliu pabėgti, bet atsitrenkė į sieną. Kulkos buvo pramušios jo automobilio šoną ir užpalkinį langą. Iš automobilio iššokęs, policininkas emė šūviais gintis. Piktadarių persovė policininko koją. Jis sveiksta Henrothin ligoninėje.

ZIAURUS UŽPUOLIMAS

Banditas nušovė 19 m. Illinois universiteto studentę Barbarą Lee. Ji sekmadienio rytą su savo vaiku atvažiavo prie savo namų 4500 So. La Porte Ave., Chicagoje. Atėjęs banditas pa-reikalavo pinigų. Studentė emė bėgti. Banditas paleido mirtiną šūvį jai į nugarą. Pats užpuolėjas pabėgo, nebesikėsindamas apipiekti vaikiną. Policija ieško užpuolėjo, kuris galėjo būti 33 m. amžiaus.

Vytautas, Los Angeles jaunimo vieto vadovė D. Barauskaitė su techniniu patarėju A. Mažeika.

Nuotr. Vl. Bacevičius

× Moterų kovos prieš vėžį savaitėje Šv. Kryžiaus ligoninė savo apylinkės moterims duos instrukcijas ilgoninėje nuo liepos 21 iki 25 d. Kursai bus tarp 9 val. ryto ir 1 val. p. p., o paskui 3:30 val. p. Informacijų gauti ir registruotis galima tel. 4346700, ext. 468.

× Juozas Jurkšaitis, žinomas čikagiešis, lankėsi "Drauge", domėjosi dienraščio paruošimo darbais, nusipirko lietuviškų knygų ir dailių drožinių už 60 dolerių.

Dailės šokių raitai VI-osios Tautinių šokių šventės metu Chicagoje.

Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VIENAS VAKARAS SU
VYTAUTU BELIAJU

Po ilgų metų kelionių ir nuotykių Vytautas Beliajus, pasižymėjęs lietuvių ir įvairių tautų šokių žinovas, sugrįžo į Chicago, kur jis pradėjo savo karjerą prieš 50 metų.

1923 metais jis atvyko iš Lietuvos ir greitai užsidėgė lietuviškų šokių ugnimi. Jis mėgo šokti ir daug šoko Lietuvoje, dėdė norėjo, kad visi pasaulio lietuviai šoktų lietuviškus šokus. Būdamas jaunas, jis norėjo, kad visi jaunieji lietuviai mokytų šokti tautinius šokus, įsteigė draugiją lietuviams ir mokė juos šokti ir dainuoti.

1933 metais per pasaulinę parodą Chicagoje jo grupės parodė, kad lietuviai moka šokti savus tautinius šokus. Po to garas pasklido po visą Ameriką. Jo grupės buvo kviečiamos visur linksmininti susirinkusius. Tuo pačiu metu pasirodė, kad Vytautas ne tik mokėjo šokti lietuvių šokus, bet ir lenkų ir kitų pasaulio tautų šokus. Jis buvo kviečiamas mokyti grupes ir dėstyti daugeliui tautinius šokus.

Per tuos metus, kuriuos jis praleido Chicagoje tarp lietuviško jaunimo, jis turėjo daug prietelių. Daugiau kaip 250 buvusių šokių susirinko praėjus ketvirtadienį, liepos 3 d., Martinkų restorane pagerbti jį už jo 50 metų veiklą.

Pranas Zapolis ir jo žmona Elenora ir Edvardas Mankus su žmona Margi sukvietė, kiek tik galėjo senųjų bičiulių ir pokylį pagerbti Vytautą, kuris atvyko į Chicago dalyvauti VI Tautinių šokių šventėje.

Pranas Zapolis vadovavo programai. Pradžioje Vytautas Beliajus šoko savo improvizuotą padėkos šokį. "Tėve mūsų" prie įrengtos muzikos akompanimento. Po to sekė invokacija, kurią sukalbėjo kun. P. Činikas, MIC. J. Daužvardienė, Lietuvos generalinė konsulė, savo kalboje paaikškino, kaip Beliajus veikimas sužadino lietuviškų šokių veikimą visoje Amerikoje, kaip sėkmingos grupės — rate-liai pradėjo pasirodyti koncertuose ir vakariėnėse. M. Rudienė savo kalboje įvertino Beliajų prasmę Amerikos lietuvių gyvenimui Lietuvos Vytai per A. Brazilį įteikė pažymėjimą. Taip pat darė ir S. Balzėkas muziejaus vardu. Sveikinimus tarė dr. L. Kraučeliūnas, D. Gotceitienė, H. Gobienė ir Al. Spears, kuri atstovavo kitautinių grupėms. Eduardas Man-

kus, vienas iš rengėjų, plačiau pakalbėjo apie solenizantą Beliajų ir nurodė, kad visas pelnas iš banketo skiriamas Vytautui ir jo žurnalui "Viltis". Bilieto kainoje buvo pramatytas pelnas aukai nuo visų susirinkusiųjų ir dalyvių. Vienas įdomus faktas apie Beliajų buvo nurodytas Mankaus. Beliajus visada keliauja autobusu viosese kelionėse ir visad randa buvusių mokinių ar šokių, kurie pasitinka ir apnakvidina jį.

Beliajus žodis buvo trumpas ir nuosirdus. Jis turi gerą atmintį ir išvardijo daugelį savo buvusių mokinių ir prietelių pavardes. Jojo didieji rūpesčiai dabar yra žurnalo "Viltis" išleidimo reikalai, kurie kiekvieną dieną sunkėja. Jis gyvena Denver, Col., ir iš ten vyksta mokyti ir į universitetus, kur moko tautinius šokus jaunimą, kuris šiomis dienomis reikiiasi didelis susidomėjimas. Yra daug prašymų iš jo talentingų mokinių. Tegul Vytautas ilgai gyvuoja, visas pasaulis linksmai šoka.

PAGALVOTA, PAKALBĖTA

Rimčiau pagalvoti ir pakalbėti, belaukiant kokios šventės, gal ir nėra ūpo. Tačiau, suvažiavus ypatingai dideliame būriui žmonių iš įvairiausių vietovių, būtų įdomu pasidominti mintimis, skirtingomis galvosenomis. Nors yra galimybių tai atlikti tautinėse skautų stovyklose, Jaunimo kongrese, ateitinių stovyklose ir kitur, vis tiek yra apribojimas ideologijų, atstumų, amžiaus ar kokių kitų atžvilgiu. Jaunimo centro suruoštas šeimos metams atlikti seminaras kaip tik buvo gera proga pagalvoti ir pakalbėti.

Prieš šv. Mišias Darius Polikaitis pamokė truputį anksčiau susirinkusius kelias giesmes įvairinti, atnaujinti pamaldas.

Chicago šaulių vaidintojų grupė neseniai paruošė ir suvaidino scenoje "Valkatą". Stovi iš kairės: Juozas Petruskas, Stasys Stanaitis, Vida Kivenaitė, Salomėja Petruskienė, Rasa Tolis, Voldemaras Sadauskas, Kęstutis Petruskas.

Vilius Dundzila ir Raminta Markertienė atliko skaitymus, o kun. A. Saulaitis pamokė paaikškino seminaro tikslus. Mišioms susirinkusieji šiltai pasisveikino ramybės išreiškimo metu.

Visi tuomet išsiskyrė pagal amžių. Jauniausieji dalyviai mėniskai piešė savo šeimas ir pagalių patį smagius pasisakymus paskiau valgė pyragaičius. Truputį vyresni vaikai (7-12 m.) diskutavo, kas atsitiktų, jei šeimoje visi melstųsi (kaip kartais tikrai atsitinka), o paskiau parašė padėkos laiškus tėveliams. Vėliau abi grupės susitiko koplyčioje. Sakė, kad smagiai ir įdomiai praleido laiką.

Neužtenkamai susirinkus jaunimo nuo 12-16 m., jų diskusijos apie komunikaciją ir "peer pressure" neįvyko. Betgi tai svarbios temos tam amžiui. Truputį vyresni jaunimas (17 ir daugiau) svarstė jiems svarbias realybes. Diskusijoje "Kieno kaltė, kad jaunimas atitolsta nuo Bažnyčios?" iškilos kelios priežastys: brendimo laikotarpiai, Bažnyčios nepalankumas keistis besikeičiančiais laikais, nedvasiški dvasiškai, Bažnyčios įstatymai, nurodymai ir socialinės "madros". Po pertraukos įvyko diskutuojami konfliktai tarp lietuviškos ir "nelietuviškos" karjeros, lietuviškos profesijos sunkumai ir bendrai, kodėl pasirenkama gyventi lietuviškai. Pašnekėsiams vyko laisvai, nevaržomi.

Ir suaugusiems, kurių buvo tur būt didžiausia grupė, buvo kuo užsiimti, kun. V. Bagdanavičius paruošė labai moksliską, gal per techniską paskaitą apie šeimos išsivystymą. Klausimų buvo daug. Antrą dieną vyks Vincas Brizgys kalbė jo tema "Šeima ir visuomenės dvasinis gyvenimas".

Teisybė, kad šis seminaras

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Prel. Audrys J. Bačkis, Vatikano viešųjų Bažnyčios reikalų tarybos paskretoris, liepos 3 d. yra atvykęs į JAV dviem savaitėm atostogų. Yra apsistojęs Lietuvos pasiuntinybėje Washington pas tėvus.

— Turintieji Arejo Vitkausko raštų iškarpos ar leidinius Amerikoje ar Lietuvoje nuo 1919 metų prašomi parduoti ar paskolinti juos nusikopijavimui. Adresas: Arejas Vitkauskas, 309 Varick St., Jersey City, N. J. 07302.

VENECUELOJ

— Kun. Antano Perkumo pastangomis tris dienas iš eilės Venecuelos dienraštis "Religion", kuris yra Venecuelos spaudos dekanas, išsamiais rašiniiais paminėjo Lietuvos okupaciją, palygindamas ją su dabar įvykusia Afganistano tragedija. Pirmasis straipsnis pasirodė "Religion" birželio 13 dieną, buvo pavadintas "Lietuva — kraujuojanti tauta", kitą dieną, birželio 14 d., buvo išspausdintas rašinys: "Antanas Terleckas — nauja komunizmo auka. Birželio 15 dieną laikraštį per visą pirmo puslapio apatinę dalį didelėmis raidėmis kreipiamasi į tikinčią Venecuelos tautą su tokiu užrašu: Šiandien 40 metų, kai Lietuva okupuota Sovietų Sąjungos. Prašoma visų tikinčiųjų sukalbėti vieną malda už persekiojamą katalikišką lietuvių tautą ir už greitą Lietuvos išsilaivimą.

AUSTRALIJOJE

— Latrobe Valley lietuvių paminėjo Lietuvos okupacijos 40 metų sukaktį. Šv. Mišias už žuvusius bei mirusius tremtinius atnašavo ir pamokslą paskaitė kun. Pranas Daukšas, iškeliamas okupacijos žiaurumus ir lietuvių tautos kančias.

— "Donelaitis šandien". To-kiu pavadinimu "Tėviškės aidų" savaitraštis išleido žinomo kultūrininko Alberto Zubrio parašytą 40 puslapių studiją apie Kristijoną Donelaitį, minint jo mirties 200 metų sukaktį. Leidinio pradžioje autorius taikliai pažymi: "Mirė Donelaitis žmogus, mirė Tolminkiemio pastorius, bet išliko gyvas Donelaitis rašytojas". Toliau A. Zubras išklaia Donelaitį kaip grožinės lietuvių literatūros pirmtaką, pateikia jo kūrybos nagrinėjimą, sumini ryškesnius Donelaitio raštų leidinius. Paskutinis skyrelis — "Donelaitis rusų okupacijoje".

OKUP. LIETUVIJOJE

— Grupė lituanistų neseniai keliavo po sovietinę Gudiją, lan kydami Naugarduko, Miro, Nes vyžiaus ir kitas vietoves, kurios surištos su poeto Adomo Mickėvičiaus gyvenimu.

nepritraukė gausiausio žmonių skaičiaus. Tačiau tai iš tikrųjų ne per blogai, nes kiekvienas galėjo pasisakyti, nepasimėdamas minioje. Gaila tik, kai kiti nepasinaudojo progos pagalvoti ir pasikalbėti rimtai ir smagiai.

BRAZILIJOJE

— Motinos diena šv. Kazimiero parapijos ribose buvo pradėta religinėm pamaldom. Pačioje šv. Kazimiero koplyčioje Mookoj, Jacanoj (Instituto Jacana koplyčioje), Bom Retire (Colegio Sta. Inės koplyčioje), Vila Anastacio mokyklos rūmų salėje, pirmąsias buvo atlaikytos padėkos Mišios motinų intencija. Parapijos būstinėje — Mookoj — vietinis Maldos Apaštalavimas suruošė sudėtingas Mišias. Pamaldų metu buvo itin pagerbta seniausioji mamytė — 98-metė Ona Kemeklienė. Jinai ypatinga tuo, kad jau einanti 99-tuosius metus, dar pati ateina į bažnyčią, o namie atlieka daug namų ruošos darbų.

— Perkelti prel. A. Arminto (poeto Venancijaus Ališo) palaikai. Penktųjų mirties metinių praga, birželio 8 d. a. a. Aleksandro Arminto palaikai buvo pernešti iš Maua kapinių į jo paties pastatytą Nekalto Prasidėjo bažnyčią ir galutinai palaidoti krikščionių tam specialiai paruoštoj rūsyje kriptoj.

— Inicijatyvos emėsi dabartinis vietinis klebonas kanauninkas Belisario Elias de Souza, didelis a. a. prelato gerbėjas, o prie to entuziastingai prisidėjo visa didžiulė parapija, kur dar taip gyvas prelato prisiminimas. Reikiamus dokumentus tvarkė — pasirašinėjo, o dabar pačioms apeigoms vadovavo iš Šveicarijos atvykęs prelato brolis kun. Albinas Arminas, asistuojamas klebono. Didelė bažnyčia, pilna parapijiečių, laukė "grįžtančio sa vo monsignoro", kur jis gyveno ir darbuos 21 metus. Gi prieš bažnyčią esančioj aikštėj, pavadintoj mirusio prelato vardu — Praca Mons. Alexandre Arminas — stovėjo daugiausia lietuviai. Soa Paulo lietuviams atstovavo BLB-nės valdybos pirm. Jonas Tatarūnas su žmona, BL sąjungos pirm. J. Antanaitis, Šv. Juozapo parapij. klebonas kun. J. Šeškevičius, Maldos Apaštalavimo Moterų d-jos atstovė Ona Masienė, šv. Kazimiero parapij. klebonas kun. Pr. Gavenas ir daugiau tautiečių.

— Sandra Regina Saldytė šiais metais baigė universitetą ir gavo dantų gydytojos diplomą. Diplomų įteikimo iškilnėse dalyvavo šeima, giminės ir daug lietuvių. Sandra dainuoja "Vilnių" chore, dalyvavo kaip atstovė Jaunimo Kongrese Europoje, moksleivių ateitininkų globėja, dirba Brazilijos Liet. Jaunimo s-gos valdyboje, Pietų Amerikos Jaun. s-gos tarybos ryšininkė Brazilijai.

KANADOJE

— Kanados Lietuvių gydytojų draugija per dr. Juozą Sungailą pasiuntė PLB valdybą 500 dol. čekį, skirtą paremti Lietuvių informacijos tarnybą New Yorke. Ją tvarko kun. Kazimieras Pugevičius ir Gintė Da mušytė.

Marija Aukštaitė

IŠEIVĖ

Pasakojimai. 266 psl. Išleido A. Navikevičius 1980 m. Spausdino Litho-Art Ltd. Toronto. Kaina su persiuntimu \$6.85. — Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DENGIA ME IR TAIŠOME VISŲ RŪŠŲ STOGUS. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite ARVYDUI KIELAI Tel. — 434-9655